

“ZARJA”

MESEČNIK ZA SLOVENSKO ŽENSTVO V AMERIKI.

Štev. (No.) 18.

December, 1930

Letnik (Volume) 2.

Mir nam bodi!

OŽIČ gre v deželo. Vsi ga čakamo z veseljem in pričakujemo obilo svetonočnega blagoslova. Otroci ga čakajo s hrepenenjem in odrasli ga čakamo s starimi željami v srcu; pridi sveta noč in daj nam svojih darov.

Najljubši praznik je Ameriki božični dan. Da, ne samo Ameriki, vsemu svetu je dan miru, pokoja in dobre volje. In zakaj nam je tako ljub? Zato, ker nam je praznik miru. Miru si želimo vsi, želi si ga zlasti danes ves svet, ker ga je tako malo v svetu. Zato je ta prapnik drag nad vse, zato ga s tako slovestnostjo obhajamo. Miru je treba vsakemu, treba ga je družini, treba ga je človeštvu.

Da bi bil Božič oznanitelj lepših dni, to je naša želja.

Da bi bil Božič glasnik družinskega miru in pokoja, je naša molitev.

Da bi bil Božič ključ do lepših časov, ki ne bodo gledali samo prepirov in kavsanja, nepokoja in sovražnosti, to naj bo naša najlepša želja, najlepša molitev v teh časih, ko čakamo božičnega veselja.

Velike želje. Pa vse tri želje ne presežejo one, ki je v srcu skrita že dolgo in hoče na dan v tej božični številki Zarje.

Naj bo Slovenski Ženski Zvezi ta Božič mejnik med starim letom in novimi dnevi, ki prihajajo. Bogve, kaj prinašajo. Eno vemo gotovo, če bo razpor v naših vrstah, ne bodo ti dnevi prinesli nič dobrega, če bo pa božična blagovest miru preustvarila naša srca, si lahko več obetamo v tem novem letu, kakor so nam dala vsa posledna leta.

Moje božično voščilo vsem sočlanicam naše organizacije: miru nam daj Bog in miru si dajmo druga drugi. Ta moja prošnja bo našla odziv v srcu vsake članice, ki ji je dobro Zvezze na srcu. Mir in sloga nas bo jačila, needinost in razpor nas bosta tlačila.

Vsek ima pravico, da ob novem letu napravi sklepe: nove moči hočem za nove dni. Ta moč je v slogi in miru. Miru in slike hočem, ker hočem zdravje in dobro zvezi.

Naj navdaje nas vse, ki smo sodelavke ene velike misli, mir in sloga.

Zarja naj bo znanivka ljubega solnca, medsebojne strpljivosti, ne pa glasnica noči grdih prepirov in grdega sovraštva.

Novi dnevi, nova radost, nov mir, novo zdravje, novih moči. Vse to si želimo. Sezimo druga drugi v roke, odpustimo, kar je bilo napak v starem letu, pred nami je novo leto, ki naj ne pregrevata starih razprtij in nereditnosti. Odkrito povedano: Samo nesoglasja so bila med nami, v bodoče naj še teh ne bo. V začetnih letih smo s takim navdušenjem delali za zvezo, zakaj bi sedaj, ko rastemo in se jačimo, klonili?

Ne rečem, da je vse popolno pri nas. Toda čez noč nazadnje nobena reč ne zraste. Moroda je bilo napačno, da smo hotele vse v najpopolnejši meri kar naenkrat. Zdaj vidimo, da ne gre tako hitro. Korak za korakom, pravi pregovor. Počasi bo tudi naša odlična Slovenska Ženska Zveza hodila v popolnem koraku.

Obetamo si obilo zadev v novem letu, obilo uspehov. Toda ne pozabimo, miru nam je treba, če hočemo naprej.

Božični pozdrav naj bo vsem na jeziku v prihodnjih dneh.

Pozdrav miru.

Pozdrav odpuščanja.

Pozdrav obljube za novo delo v slogi in zastopnosti.

UREDNUCA.

A. Schiffner:

Kadar zadiši po mahu...

KAR tako samo ob sebi je prišlo vsako leto, kmalu potem ko je zapadel prvi sneg in je zaškripalo pod nogami. Prišlo je leto za letom in ravno tako prešlo, kar tako samo ob sebi, in se zopet vrnilo ob gotovem času; prav tako kakor lastavice, ki so gnezdile pod streho poleg dimnika.

Mežnarjev pastir s Križne gore je prinesel mahu, lepega in zelenega in tako debelega, da so se prsti udirali vanj kot v blazino. "Nikjer drugje ni rastel tak mah kot ravno gori na Križni gori," je vsakokrat zatrjeval pastir. V veži ga je položil pod stopnice, tam, kjer je bilo ravno prav hladno, ne pregorko in tudi ne preveč mraz. Vedno je našel pravi prostor zanj. Tam ga je zložil, plast na plast, ga potapljal kot otrok mlado mačko in ga podrgnil po vrhu lepo in previdno, segel z roko po grošu in kosu belega kruha, obljudil, da bo zopet prinesel čez leto dni in odšel. Nikdar ni prelomil svoje oblube in težko smo pričakovali leto za leto prav tako, kedaj bo prišel, kakor prihod lastavic. Kadar je prikorakal, težko in okorno, tako kot sploh hodijo vsi gorjanci, takrat je zadišalo po mahu po vsej hiši. Ni dišalo tako, kot po rožah ali pa po travi, tudi ne tako kot takrat, kadar je kadila in molila mati okoli hiše pred največjim praznikom. Nobena stvar pravzaprav nima istega duha kot mah. In kadar je zadišalo po mahu po vsej hiši, takrat se je začelo pri naši družini vse drugače.

Kaj bi pravil? Kako izgleda po hiši, kadar postavlajo otroci jaslice, ti je znano. Še danes ne vem, zakaj mati, nikdar varčna pri besedah, ni godnjala, kot je bila sploh njena navada, kadar je našla hišo nastlano. Tudi očetov glas ni bil več tako osoren kot po navadi. Postavil se je sredi izbe, se zravnal na bergli, ogledoval, kako je napredovalo delo pri jaslicah, presojal in izrekal svojo sodbo. Otroci smo vedno pričakovali tega trenutka, dasiravno smo vedno vedeli že naprej, da bo sodba povoljna. Čmeren je bil mož, nogo je pestoval z bergljem in otroci smo se ga bali vedno, razen kadar je dišalo po hiši po mahu . . .

Mož se je spremenil. Ne vem, ali smo mi zrastli v njegovih očeh, ali pa je on postal bolj podoben nam v naših; tak je bil, da bi se človek lahko igral z njim. In kadar smo izrekali otroci obsodbo nad trdosrčnimi betlehemskega meščani, ker niso hoteli sprejeti sivolasega in lepogledega sv. Jožefa in njegove družinice pod streho, se je zamislil, globoko se je zamislil, predno je prišla beseda na njegove ustnice. Ne, naš oče niso bili nikdar pridigar in tudi ne vneti za pridige. Prepotrebni nauki so se delili

pri naši hiši potom roke in palice mesto dolgovznih govorov. "Vsi tisti ljudje, nobeden dosti prida," so modrovali mati vsako soboto v letu, "ki hodijo v Loko k maši h kapucinom, kjer ni nobenih pridig, so očitni grešniki." In res, vsakdo jih je lahko videl nedeljo za nedeljo, kako so stali na stopnicah, eden obrnjen na eno stran, drugi na drugo, ali pa podpirali cerkvena vrata ob vhodu. Sami očitni grešniki so se shajali tam ob nedeljah in praznikih: pretepači, ponočnjaki, pijanci, nedeljski lovci in birti. "Birt med birte, — muha med muhe, — človek s palico ni za v cerkev, — človek se lahko vsaj kam nasloni, — nikjer se ne počutiš tako domačega," se je včasih zagovarjal, največkrat pa krenil naravnost proti kapucinski cerkvi in modroval sam s seboj, češ, kaj vedo ženske. Ni čudno, da možu niso šle pridige od rok! Le kadar se je postavil pred jaslice in poslušal naše pritožbe nad Betlehedom, le takrat je postal njegov glas slovesen — pridgarsk. "Da bi potrkal danes sv. Jožef na naša vrata," — je spregovoril počasi, — "tudi mi bi mu pokazali naprej. Trdi smo, trdi!" Tako je spregovoril in prestavil berglo. Nismo mu verjeli in na očeh se mu je bralo, da on sam ni verjel svojim lastnim besedam. Kako naj bi verjel? Dobro nam je bilo še v spominu, kako je pred dobrim letom dni potrkal tuj berač na vrata. Par dni pred prazniki ga je zaneslo k hiši. Tresel se je od mraza, izgledal je bolan, in bati se je bilo, da bo obstal. Kedo bi imel sitnosti s takim človekom? Če bi tudi šel naprej, bo gotovo pustil kaj za seboj. Kljub vsem pomislekom berač ni šel naprej v božjem imenu. Spal je na klopi pri peči. V prostrani peči je gorel poseben panjač, večji kot po navadi, ravno zaradi njega, "da ga ne bo zeblo."

Cuden je človek; trd kot kamen in mehak kot vosek. Še celo ženska solza ga včasih ne gane. Kadar so pa zapeli prifarški zvonovi k polnočnici, takrat je zbral drobiž okolo sebe, vse, kar je moglo hoditi, in nas vodil gori proti farni cerkvi. Tja gori na desno stran nam je delal pot k oltarju, kjer je stal po navadi sv. Florijan z golido in varoval Prifarce pred časnim in večnim ognjem. Tam gori od spredaj v cerkvi, kjer je bil navadno prostor za otroke in ženske, kamor moška noge ne zaide nikdar brez potrebnega vzroka, tam gori so bile postavljene jaslice med smrekami in lučke so si igrale, utripale in se smejale med smrečjem in mahom. Tam se je postavil med klečečo množico; vsakdo je vedel, da človek s tako nogo ne more poklekniti; privzdignil je enega otroka, drugič drugega, in govoril šepetaje, tako lepo, mirno in tiho, kot znajo

govoriti le matere svojim otrokom. Tako mehka je bila njegova beseda in tako materinska, da smo ga vsi lahko razumeli. Ne vem, kaj je govoril. Otročja je morala biti beseda, da jo je razumel otrok. Postal je otrok med otroci tam gori pri jaslicah, kjer so igrale lučke in je dišalo po smrečju in mahu . . .

Sami otroci in ženske so se drenjali tam gori okolo jaslic tisto noč in sredi med njimi je klečal stari temnogledi Mercincov oče. Nobeden mu ni rekel drugače kot Mercinc, ker je vedno tako grdo gledal. Obrvi so mu že davno odpadle in velika kravava lisa je ležala pod obema očesoma in napravljala oči dvakrat tako velike na pogled kot so bile v resnici. Poleg njega je klečala Verbežnikova Mina, zamaknjena v jaslice, in v molitvi premikala ustnice kot stope v Krešovem mlinu. Nikdar se nista mogla Mina in Mercinc. Odkar ga je Mina vprašala, zakaj tako grdo gleda in je Mercinc zarežal, da le zato, ker samo grdo pred seboj vidi, ni bilo več prijazne besede med njima. Tisti večer sta klečala ob jaslicah Mina in Mercinc komolec ob komolcu. Doli iz kora se je oglasila božična pesem. Ararjev Tomaž je zapel. Organisti niso dosti mrali za Tomaža, ker je pel kar tako brez not, — kot kanalček. Ljudje so vedeli boljše. Kadar je zapel Tomaž na sveti večer o angeljskem petju, takrat je obstalo vse po cerkvi; niti sopsti si človek ni upal. In tisto noč je pel kakor še nikoli:

Je Ježušček mili naš bratec postal,
Pri ubogih pastircih si postlo postlal . . .

Očetu je nekaj zastalo v grlu. Videlo se mu je, da bi se rad odkašljal, pa se ni mogel. Minina brada je obstala in Mercincev pogled se je spremenil. Nič več ni gledal tako hudo in ven iz očesa je padlo nekaj svetlega, obstalo na nagubanem licu, se bliščalo in treslo kot brezzobe ustnice Verbežnikove Mine. Res je, videl sem na lastne oči, bila je solza iz očesa starega, temnogledega Mercinca.

Škripalo je pod nogami, ko smo se vračali od polnočnice. Otroci smo odskakovali po snegu, oče je počasi in premišljeno prestavljal berglo in molčal. Oglasil se je le enkrat, takrat ki je čul o solzi na Mercincovem licu. Počasi, zamišljeno je spregovoril: "Res, človek je včasih malo drugač . . ."

Dolgo, dolgo je že temu, tako dolgo, da bi bil gotovo že davno pozabil, da mi ne pride na misel vsako leto, kadar zapade prvi sneg in zaškriplje pod nogami. Kar tako pride, leto za letom, in objame človeka kot topota iz zakurjene peči na mrzli zimski dan. Tesno se ovija okolo telesa, tako tesno, la čutiš gorkoto prav notri do srca. Kedaj je prišlo, nihče ne vpraša; kako in zakaj je prišlo, tudi ne. Samo, da je prišlo, drugo je postranska stvar.

Hrepnenje, veselje, zadovoljnosc, mir; vse to je zapopadeno v tem čustvu. Pozabljen je za nekaj dni boj, katerega bije človek s človekom za obstanek, za kruh, čast in bogastvo. Cut hvaležnosti in zadovoljnosti se vzbudi nekje na dnu srca in veseli, da si človek, — eden izmed ljudi; nič ne de, kako priprost, samo da si eden izmed njih. Vsakomur privoščis isto sreco in zadovoljnosc že zaradi tega, ker je tudi on človek. Vsem želiš isto, kar je v tvojem lastnem srcu, vsem od kraja, še celo oni v devet gub sključeni starki, ki drsa vsako jutro mimo tvojega okna. Tudi ona, tako revna, da se ti niti nti zdele vredno povprašati leto in dan po njenem imenu, naj uživa zadovoljnosc in mir. Nehote pošče roka list in zbrane besede padajo ena za drugo iz gorkega srca na papir. Kogar si kedaj v svojem življenju poznal in komur si bil kedaj drag v življenju, vsakdo naj ve, da si vesel in vsakdo naj zna, da mu ti želiš isto iz dna svojega srca.

Tak je duh božiča! Nepričakovano je prišel, dasiravno pričakovani in povsodi dobrodošel! Kadar te objame, se ti vzbudi želja, da bi ostal pri tebi kar najdalje možno, in s težkim srcem se posloviš od njega, kadar odhaja. Vkljub svoji sebični navori želiš isto čustvo celiemu svetu. Še par dni in to čustvo, ki se skriva za enkrat še v srcu, bo privrelo na dan iz prenapolnjene srca na jezik in kogar boš srečal, boš pozdravil s posmehom na ustnicah in s sveto nedeljo v očeh, in v zameno boš pričakoval od vsakogar ravno tako iskren pozdrav: Vesele božične praznike! — Vesel Božič! . . .

Velik praznik je Božič, tako velik, da mu noben drug dan v letu nima para. Vesel praznik je božični dan; najveselejši, kar jih praznuje in jih je kedaj praznoval človeški rod. Povsod vlada veselje, povsod zadovoljnosc na obrazih. Voščila prihajajo od vseh strani in z voščili pozdravi in darovi. Družina je zbrana okolo domačega ognjišča. Otroci vsklikajo od veselja. Stariši so se pomladili v krogu svojih otrok; čez noč so zopet enkrat postali otroci. Še celo starim, polnim nadlog in naduhe, se zrcali solza veselja in zadovoljnosti na obrazih. Ni čudno, da smatra vsakdo Božič za najlepši dan v letu, za dan, katerega bi ne moglo nobena druga stvar nadomestiti. Zakaj prayimo, da ni vsak dan v letu Božič, če bi ga mogla nadomestiti kaka druga ustanova? V svojem navdušenju zatreli sled na cerkev, ki je dala svetu ta lepi in pomenljivi praznik, so puritanci in škotski presbiterijanci skušali odstraniti Božič potom zakona. Posrečilo se jim je za gotovo dobo let in Zahvalni dan so postavili kot nadomestilo. Zahvalni dan in puranov obed sta ostala do današnjega dne. Vrnil se je pa tudi Božič v vsej svoji slavi in veselju, in otroci prvotnih naseljencev ga obhajajo z nami nič manj slovesno

kot ga obhajamo mi. Poskus odstraniti Božič in božično veselje potom zakonov, se je popolnoma izjavil v zadosten dokaž vsakomur, da takega veselja človek ne more ne naročiti, ne ustaviti in tudi ne vsiliti potom zakonov.

Ne, Božič ni iznašla človeška modrost. Le Bog sam si je mogel zaznamovati svoj rojstni dan potom cerkve, katero je ustanovil, da vrši Njegovo delo na zemlji. V tem je zapopadena skrivnost dneva in ta skrivnost je studenec, iz katerega izvira vsé božično veselje, katero napaja vse dogodke zvezane s tem dnem. Pozdravi, voščila, darovi, obiski, dejanski izrazi bratske ljubezni in usmiljenja do bližnjega, so samo posledica, odmev veselja, katerega občuti človek v spoznavanju skrivnosti, ki se obha ja na ta dan. Beseda Božič nam razloži celo skrivnost, vzrok našega veselja. Kdor še ne pozna bogastva in jedrnatosti slovenskega jezika, mu bo razлага imena dneva pomagala do večjega spoštovanja svoje materine besede. Beseda Božič pomenja isto kot mali — Bog.

Bog, ki je tako neskončno popolno bitje, da ga človek ni mogel nikdar zapasti s svojim razumom in še manj opisati z besedo svojega jezika, — Bog, ki je ustvaril nebo in zemljo in vzdržuje potom svoje volje celo stvarstvo po koncu, — je prišel na svet sam, da razodene revnemu človeku, svoji stvari, samega sebe in svojo voljo. Nikdar popreje ni video človeško oko Boga. Človek je skušal spoznati svojega Stvarnika potom stvarstva. Adam je slišal Njegov glas; bežal je in se skril, ko ga je začul. Med bliskom in gromom je govoril Mojzesu na Sinajski gori, ko je narekoval svojo voljo, in izvoljeno ljudstvo se je treslo od groze in strahu. Ni čudno, da se je grešni človek bal svojega Boga, svojega Stvarnika in svojega najboljšega Očeta! Vez, ki je vezala stvar na Stvarnika, je bil strah; ni čudno, da človek ni poznal nebeškega kraljestva na zemlji: Njegovo oko je bilo rosno od solza — žalosti.

Ko so se dopolnili dnevi, je stopil ravno isti Bog na zemljo in postal človek. Poglej ga ležečega na slami v betlehemskem hlevu. Božič je tam — mali Bog, — Bog v podobi otroka. Ničesar ni na njem, kar bi spominjalo na božanstvo, bogastvo, moč in oblast. Slava njegovega obraza je zakrita, ravno tako mogočnost, pravičnost in svetost. Ravno na-

sprotno: sam in vsa njegova okoliščina nas spominjajo na slabost, nepopolnost in revščino v največji meri. Skozi njegovo bivališče, zapuščen hlev, prepeva burja svojo dolgočasno pesem. Živinske jasli in na jaslih kup slame — to ni prestol. In njegova mati in varuh, — tako uboga, da se niti ne upata bivati med človeškimi otroci, — sta si izbrala za svoj začasen dom zamazan hlev med živino. Druščino dela tej trojici razred ljudi, ki je bil vedno najrevnejši med revnimi, najbolj priprost med priprostimi: betlehemske pastirji. Res, večje revščine še ni videl svet. To ni več revščina, to ni več siromaštvo, to je razkošnost v revščini in siromaštvu. Tak je Božič — mali Bog! In zakaj vse to? Ali res ne veš? Opazuj ga in odgovor boš našel sam. Ničesar ne najdeš na njem, kar bi ti branilo vstop k njemu; ničesar, kar bi moglo vzbujati strah. Na ustnicah mu igra smehljaj, oko njegovo vabi in roki sta razprostrti v objem. Bog-otrok prosi mene ubogega grešnika in tebe, ubogega grešnika, — tvojega grobegega soseda, bogatega meščana, ubogega delavca in še bolj ubogo siroto, ki se preživila večji del le s solzami, on prosi nas vse, uboge grešnike — ljubezni. Ničesar drugega ne zahteva kot ljubezen za sebe, za tebe in za tvojega brata-človeka.

Grešni človek, ali res ne razumeš, da Božič ni druga kot pogled na Stvarnika, ki prosi ljubezen od svojega stvarstva; poniranje Boga, da pokaže človeku svojo ljubezen za ljubezen, katero pričakuje od mene in tebe in od vsakega brata-človeka? To je cela skrivnost Božiča, skrivnost, ki sega notri do srca vsakemu človeku, ki ima človeško srce zato, da bije in čuti.

Grešni človek, ali sedaj veš, zakaj je pritekla solza na lice temnogledemu Mercincu, zakaj obstala brada Mini in kaj je zaprlo sapo očetu tisto sveto in blaženo noč, ko je zapel Ararjev Tomaž na prifarskem koru:

“Je Ježušek mili naš bratec postal,
Pri ubogih pastircih si postlo postlal . . .”

Ni čudno, res ni čudno, da je človek o Božiču, takrat ko zapade prvi sneg in zaškriplje pod nogami in zadiši po mahu — malo — vsaj malo drugač! . . .

Vsem članicam in uradnicam S.Ž.Z. želim veselje božične praznike in srečno novo leto. Naj prinese božično de te obilo božjega blagoslova in v prvi vrsti svetega božičnega miru S.Ž.Z. in njenemu glasilu.

REV. ANTON SCHIFFER.

Po štirih letih...

TIRI leta so potekla! Led je prebit! Štiri leta plodonosnega in težkega dela za probujo slovenske ženske v Ameriki je poteklo. Slovenska Ženska Zveza je še vedno tukaj! Njeno število članic je narastlo do štiri tisoč, šteje 46 podružnic in njena blagajna je v dobrem gmotnem položaju.

Kaj smo dosegle v teh štirih letih? Dokazale smo, da smo ženske zmožne ustanoviti, vzdržavati in voditi. Vsako pozitivno delo je v korist družbe, v kateri živimo in v korist naroda, med katerim delujemo. Zato je tudi naše delo v organizaciji v korist nam in slovenskemu narodu.

Ker smo še vedno tukaj, ker se Zveza do danes še ni razbila, je to zadosten dokaz, da je bila potrebna. Še več, v teku teh par let se je zbudila slovenska ženska povsodi, če spada med nas ali ne. Slovenska ženska je začutila potrebo vzeti vodilno vlogo pri vseh naših narodnih ustanovah. In če Zveza ni napravila nič drugega kot edino to, da se pri vseh naših konvencijah in narodnih prireditvah povprašuje, kaj hočejo ženske, se je s tem napravil lep korak naprej. To je šele začetek našega delovanja.

Naše glasilo Zarja vsak dan bolje odgovarja svoji nalogi. Iz vseh naselbin se oglašajo ženske in se urijo s peresom. Marsikatera ženska, kateri se pred ustanovitvijo Zveze še sanjalo ni, da bi javno nastopila pred svetom in naznanila svoje misli, je zapisala že marsikatero lepo besedo v spodbudo našega ženstva. Z dopisovanjem pa vzbujamo zanimalje za boljše znanje našega materinega jezika, in če ne bi Zveza nič drugega storila kot to, da je

naše ženske pripravila k pisanju, je že to samo na sebi bilo hvalevredno delo.

Drugo leto moramo pripraviti, da na slovesen način proslavimo petletnico Zveze. Več članic, več novih podružnic in več zanimanja za naše glasilo med našimi mladimi Slovenkami, bo najboljši dokaz, da živimo in da hočemo živeti ter da z nami vred živi tudi naš narod na svobodnih tleh Zedinjenih držav. Za to idejo in za uresničenje tega programa — vse na delo!

Ob spominu na štiriletnico Zveze, se s hvaležnostjo spominjam vseh onih zavednih in pogumnih žena, ki so mi stale ob strani od začetka. Samo ena ali dve, brez pomoči drugih, bi ne zmogli ničesar. Ker so bile pa z nami žene, in to pogumne žene, na vzhodu in zahodu, jugu in severu, se je ideja uresničila. Enkrat sem zapisala, da je vsak začetek težak; nič lažji ni obstanek. Nikdar se nisem zavedala teh besed boljše kot danes. Z Zvezinim naraščajem je narastla tudi skrb in odgovornost. Veselje je delati in skrbeti, če človek vidi, da ima za seboj gl. uradnice in članstvo, ki se razumejo in z njim skupno delujejo. Zato hvala vsem onim glavnim uradnicam, ki so mi točno odgovarjale na moja uradna pisma, katerih zadnje čase ni bilo malo. Hvala tudi za dobre nasvete, kateri, vem, so bili podani iz odkritosrčnega srca. Upam, da bomo tudi zanaprej vodile našo mlado organizacijo po potu napredka ter da bomo s pomočjo našega zavednega članstva iskale le koristi naše organizacije.

Celokupnemu gl. odboru in vsem članicam najlepša voščila za prelepe božične praznike. Naj Vas novorojeno božje Dete najde v miru in zadovoljnosti!

Marie Prisland, predsednica.

SVETONOČNEMU ZVONČKU

(A. U.)

Zvonček doni, doni.
Zvoni zvonček, zvoni!

Tihi svetonočni spev
celi rane žgoče,
želje teži vroče
in izpira v srcih srd in gnev . . .

K jaslicam trpini
v bridki bolečini.

V jaslih spava božji Sin:
Milosti obilo
nam bo naklonilo
Detece, delivec vseh dobrin.

Zvonček s tabo poje
srečno srce moje.

Rešenik prišel je v dol solzan
in zdobil nam spone.
Svet presrečni tone
v morju blaženosti, božjih sanj.

Zvonček, zvoni, doni,
v dušo nam prizvoni
tiho, blaženo božično noč.
Sveta vsa in mila
v bolne dušezlila
bo nebeški mir in božjo moč.

Antigona Kolombatovič:

Moč molitve

(Iz zbirke "Izbranim dušam," Berlin, 1923.)

O se je lunin srp pokazal izza epiрskih vrhov, je on vstal, se prekrižal in šel. Odahnit se je in noge so se mu odpočile. Steza je vodila v nižavo in lažja mu je bila pot. Ohladilo se je, da je prosteje dihal. Po potovanju skozi lepa mesta mu je prijal postoj, da je zrl na morje, na gore, planjave, pa na nenavadne otočice, spominjajoče ga Beklinovega Otoka mrtvih.

A sedaj on tega ni opažal. Sedel je na kamenje in dolgo razglabljal o tem, kar mu je govorila lepa ženska, katera je živila v starem, polpodrtem domeku na gorici. Odkar se je podal v dolino, je razmišljal o istem.

Ni rad hodil tod, kjer so živele mamljive ženske. No, k sestri Mariji je še prihajal, včasih je v svoji raztresenosti zašel celo v ta konec otoka. Ko je kot gost prišel na gorico, so mu dajali mleka, kruha in tako tudi stara oblačila, pa kakšen krajcar vbogajme.

Nedavno pa je posetila sestro Marijo tuja ženska, lepa in ljubezniva, ki je danes dolgo sedela s šitjem pod olivami in z vnemo poslušala njegove besede o življenju puščavnika, o Bogu, o skušnjavah in o borbi s strastmi. Ona pa je sama predobro zapopadala in precej govorila o življenju, ljudeh, boju in trpljenju.

Dolgo sta kramljala. Ves čas jo je gledal: bila je krasna, a ko so njene globoke črne oči ter gladka, nežna koža začele delovati nanj, je vstal in z zbeganimi očmi dejal: "Grem." Ženska ga je razumela, zakaj je rekel, da gre. Vstala je, položila šitje na skalo in strogo dejala: "To ni prav, Matija! Samo kot človek sem bila z vami. V vas je še mnogo nedoživetega in neizkušenega. Izbrali ste si najbolj naporno pot puščavnika, kar upoštevam. Toda zato morate biti močni, ker samo močni, najmočnejši imajo pravico izbrati si to pot. Slabiče privede le k gršemu grehu. Komur je veliko dano, od njega se veliko pričakuje. Sami veste to, da je padec izvoljenega človeka huji kot navadnega zemljana. V vas je opavati slabost, Matija; takim kot ste vi, je še treba po svetu iskati učenja, da so koristni, v puščavništvu ne morejo biti."

Molčeč jo je poslušal, v globini duše pa je spoznaval, da so resnične njene besede. Iz njegovega glasu je zvenela tuga, ko je tiho izrekel: "Odpustite radi Krista!" Okrenil se je in šel proti vinogradnikom.

Med šelestom listja se mu je zdelec, da sliši tiki šepet: "Odpustite tudi meni, Matija! Spomnil se

je istega šepeta še tedaj, ko se je proti njemu prišel neki veliki sivi pes in se z lajanjem zaganjal vanj, ko je stopal skozi vinograd, in spomnil se je šepeta, ko je neki detinski klic na glas vpil: "Sultan, Sultan!" Stokrat se je spomnil istega šepeta.

Zdelo se mu je, da mu onih besed ni govorila ženska z gladko kožo, temveč nekdo, ki je bival v nji in videl in razumel več nego on sam.

Zakaj torej osem let trpljenja, prostovoljnega pomanjkanja in zatajevanja?

On, učeni človek, pa je hodil okoli v raztrganem in umazanem perilu in se hranil s podarjenimi drobtinami. Izobraženec, pa je slovel kot potepuh in norec!

Nekaj ga je stisnilo v prsih in nogi sta mu zopet oslabeli. Ogledal se je in se vsedel ob kraju cestnega jarka.

Tedaj je v mislih prešel vse svoje življenje celo od detinstva: zgodnje uboštvo, neprestano iskanje, neredno življenje za časa dijaških let, ljubezen in prevara male Eme, prostovoljni odhod na vojno, strah in groza vojskovanja, povratek domov, razочaranje, brezglavo kolebanje in končna rešitev.

Spominjal se je vseh teh let težkih preizkušenj in pomanjkanja v gladu in mrazu ter skušnjav! Prošlega leta so mu v Novem selu deklice okoli vodnjaka dajale piti iz vědra. Nasmehalo so se, a on se je komaj premagal, da ni objel najbolj gibke in črnooke med njimi. Še ne tako davno, na dan svete Trojine, je naletel na deklico, ki ga je prijazno povprašala, kako daleč je cerkev svete Trojice. Pоказal ji je stezo in jo z desnico pobožal po kiti las. Dolgo je drhtel radi tega dotikljaja.

Prav ima ženska z gorice, prav! Kakšen puščavnik pa je on? Jutri ga premaga skušnjava. Zmotilo ga bo, da bo padel in se končno mogoče še znašel v zaporu. Grenek usmeh se je porajal na ustnih, nato pa je na moč zaplakal. Neprestano mu je vendar prihajala misel, da se postara in mu bo lažje. Sedaj pa se ne more utešiti. Kako dolgo bo še moral odolevati greh!

Temna noč se je že storila, ko je Matija sedel ob kraju jarka in si z umazano krpo brisal potno čelo.

Od nekod iz dalje je slišal pritajeno šuštenje valov in lajanje psa z najbližje kmetije.

Lajanje je utihnilo. Ogledal se je. Noč je bila temna. Mirijade bleščečih kresnic so vzletale nad površjem, višje v zraku pa, se je zdeло, da se spašajo z mirijadami trepetajočih zvezd, nemirnih kot se premičejo s kresnicami in kot da se vse to giblje v čudnem, mirotvornem ritmu. Iz umerjenega šum-

ljanja valov je iz dalje vjel zvok stopinj nečesa neskončno dobrega, ljubeznivega in nehote mu je molitev uhajala na ustni. Glasno je izgovoril: "Ne zapusti me, Gospod!" in spustil se je na kolena v vlažnem jarku.

Še nikdar ni Matija tako molil. Prsi so se mu od radosti širile, ustnice pa so mu šepetale nevezane besede.

Prvič je občutil sladkost molitve. Zdelenje se mu je, da postaja vse lažji, da se stopnjema odriva od zemlje in da ga nevidna privlačna sila dviga višje in višje. Naenkrat se mu je zazdelo, da svetli žariki nenavadne sile pronicajo skozi njega, in radost,

nikdar prej preizkušena, je prevzela vse njegovo bitje.

Na nebu se je zaznavala napovedovalka dne, ko je sedel na mokro travo in si z metjem rok ogrel odrevene ude. Lice mu je sijalo od prelepega usmeva. Vedno tužne oči, ki so spoznale in razumele, so se iskrile od drugačnega seva.

Radosten kot dete je ponavljal: O Bog, Ti nikogar ne ostavljaš, vse posečaš!

In trnjeva pot puščavnika, "pot močnih, najmočnejših," kot je dejala ženska z gorice, se mu je zdelela dostopna in veselja polna. Zdaj je vedel, kje in kako črpa silo.

Joževa:

Obleka - stori človeka

V zadnji številki sem pisala o ženski, ki je majhne postave; danes bom o veliki. Velika ženska se imenuje tista, ki meri v bližini šest čevljev. Taka ženska naj ne nosi predolgih kril, kar jo poveča. Las naj ne ima prekratko pristriženih in ne premočno skodranih, kar ji daje obsežnost. Klobuke najima z velikimi kraji, takozvane "Picture hats". Klobuki naj ne imajo previsokega vzglavja, kinč na njem naj bo poševno obrnjen. Vedno naj ima klobuk druge barve kot je obleka. Za njo so priporočljive bluze. Te naj bodo dolge in vedno svetlejše barve kot je krilo. Vsaka njena obleka naj ima pas. Če si izbere obleko, ki ima linije, naj jih obrne počez, ali zgoraj podolgoma, spodaj pa počez, kar jako zmanjša postavo na pogled. Nikdar naj ne dovoli obrniti vse po dolgem. Rokavi naj bodo tesni in rokavice druge barve kot obleka, da roka

ne izgleda predolga. Najbolj visoki postavi najbolje pristojajo takozvani "Suits" s precej dolgim površnikom. Čevlje naj ima temne in nogavice druge barve kot obleka. Barve za obleko si lahko izbere vse, samo da ni preveč rožnato.

Kinč lahko nosi vsakovrsten, z izjemo kratkih verižic, ki pridejo čisto pod vrat (Chokers). Dobro se ji podajo dolgi uhani. Če je v družbi, naj se velika ženska vede graciozno in naj ne skuša zmanjšati svoje postave s tem, da leže skupaj. Nismo same odgovorne za naše postavnosti; je pa naša dolžnost, da si pridobimo ugled, kamor gremo. S pravo obleko in pravim vedenjem bomo vedno na mestu, naj bo že postava taka ali taka. Vedenje velike ženske mora biti umerjeno in samozavestno. Nikdar nai ne kaže, da je v zadregi, ampak vzame naj vse mirno in flegmatično.

Iz urada I. nadzornice

Joliet, Ill., 20. nov. 1930.

Minulo je že več mesecev, odkar se je vršila II. redna konvencija S.Ž.Z. v prijaznem mestu Sheboygan, Wis. Še vedno se spominjajo naše delegacije podružnice št. 20 prijaznosti, postrežljivosti in uljudnosti članic v Sheboyganu napram delegacijam. Naše bivanje v Sheboyganu je le prehitro poteklo ter nam bo ostala II. konvencija S.Ž.Z. v prijetnem spominu.

Konvencije imajo vse Jednote, najsibodo našega jezika ali tujega, in to pa radi tega, da se ukrene čim več koristnega za Jednoto in članstvo. Ravno tako so prišle delegatinje naše S.Ž.Z. skupaj, da ukrenejo kar najboljše za napredok in korist S.Ž.Z. Res, mnogo dobrega se je ukrenilo, kajti vsaka delegatinja je imela nalogo od svoje podružnice, da stori čim več za njo. Tudi naše delegatinje od št. 20 so imele naročeno po želji članic, da delajo poleg drugih točk še za dve glavni točki in sicer, da se

pridene ime "katoliška" in da se izvoli duhovni vođa. Toda na žalost naših članic nista te dve točki prodrali. Večina se je morala upoštевati. Vendar upanje naše članice še vedno imajo, da na prihodnji konvenciji, ki se bo vršila v Collinwood, O., leta 1933, bodo tudi te točke rešene in njih želja ustrežena.

Kakor vse druge Jednote ne morejo ustreči vsem željam posameznih društev, ravno tako tudi naša S.Ž.Z. ni mogla ustreči vsem. Bodimo vseeno složne in potrežljive ter delajmo za napredok podružnic S.Ž.Z. in skušajmo podvojiti članstvo do prihodnje konvencije, da bo vsaj še enkrat toliko članic, ako ne več.

Končno želim vesele božične praznike in srečno, zadovoljno in zdravo novo leto vsem članicam in gl. uradnicam, kakor tudi našemu častitemu duhovnemu nadzorniku Rev. A. Schiffnerju.

Josephine Erjavec, članica podr. št. 20.

Temelji materinega vzgojnega dela

(Ponatis iz knjige "Mati vzgojiteljica". Založila uprava dekliškega lista "Vigred", Ljubljana.
Tretja, predelana izdaja.)

11. Materin vzgojni pouk.

Kar je bila v prvih letih zgolj navada, mora postati pozneje čednost. Čim bolj otrok raste, tem bolj se mora **zavedati**, da dobro dela in slabo opušča. Da bo pa otrok vedel, kaj je prav in kaj ne, ga mora mati o tem **poučiti**. To imenujemo vzgojni **pouk** ali nравni nauk.

Dokler otrok še ne umeva pouka z besedo, storiti mati zadosti, če se samo namrdne ali reče kvečjemu "fej"! Otrok bo iz tega razbral, da mati njegovo početje graja. Malo večjemu bo dejala: to je prav — ali: to ni prav, vsako daljše besedičenje bi šlo mimo cetrokovih ušes. To prav za prav še ni pouk, temveč samo nekak **opomin**.

Ko je pa otrok že toliko razvit, da razume dalje govorjenje, naj mati izrabi vsako priložnost, da ga c plemenitosti in o neplementnosti človeških dejanj pouči. Priložnost se mora nuditi sama, ne da bi jo mati po sili od kod privlekla. Na pr.: o dolžnosti, dajati miloščino, je najprimernejše govoriti takrat, ko ima otrok prosjaka pred seboj. Razume se, da bodi pouk tudi na tej stopnji čisto kratek in jedrnat. Vsaka beseda, ki jo izgovoriš, naj bo jasna in primerna otrokovemu duševnemu razvoju, zraven tega naj se pa opira na resnične dogodke iz življenja.

Vzgojni pouk je dostikrat na mestu tudi o priliki, ko daje mati že večjemu otroku razne ukaze. Dobro je namreč, da mati svoje ukaze tupatam nekako utemelji ali vsaj pojasni. Seveda tudi to kratko! N. pr.: Stori to, zelo boš ustregel staršem, tovarišu, prijatelju, veliko veselje boš napravil bolniku, siromaku — — — Posebno pa mora krščanska mati pri svojem vzgojnem pouku pogosto poudarjati božjo avtoritet! To moramo, onega ne smemo, ker to ukazuje, ono prepoveduje Bog. In tudi božje zapovedi in ukazi se — zlasti že doraščajoči mladini — lahko pojasnijo in utemelje: Bog ve, da je dobro za nas to in to, zato nam ukazuje. Ve tudi, da bi bilo ono dejanje za nas nesreča, zato nam prepoveduje. Da, zapovedi in prepovedi božje nam je dal Bog iz ljubezni, ne pa da bi nas hotel mučiti.

Taki in podobni naravni nauki, ki jih daje mati otroku o pravem času, v primerni obliki in nevsiljivo, so gojencu velika opora v njegovih bojih s slabimi nagnjenji uporne narave.

12. Modra uporaba kazni.

Otroka naučiš reda s privado, z zgledom, z opominom in z vzgojnim poukom. Toda včasih je pri vzgojnem delu potrebna tudi **kazen**.

Večina mater ne zna **prav** kaznovati. Ravno z

napačnim kaznovanjem pa lahko mati toliko zagreši, da je vse drugo njeno vzgojno prizadevanje brez uspeha.

Marsikatera kazen, ki bojazljivega otroka oplaši in razburljivega globoko užali, na ravnodušnega sploh ne vpliva. Zato dobro preudari, preden kaznuješ. Čim manj si prisiljena rabiti kazni, boljša je vzgoja. Slomšek pravi: "Šiba naj bo zdravilo, ne vsakdanje kosilo za otroke." Navadno se mnogo kaznuje tam, kjer je v prvih letih otrokovega življenja mati zamudila, utrditi svoj ugled in si ni pridobila onega spoštovanja, ki nehote sili k pokorščini.

Če je otrok grešil iz nevednosti, **ni zasluzil** kazni; mati naj ga mirno pouči in svojo nejevoljo prikrije. **Ne odmerjaj kazni po povzročeni škodi, temveč po velikosti otrokove krivde!** Dobro premisli, je li otrok grešil iz neprevidnosti, lahkomiselnosti ali iz hudobine, slučajno ali iz navade! Mirno preudari, če je na mestu graja, osramotitev, strog ukor, ali drugačna kazen.

Kaznui tako, da se bo otrok napake odvadil, da mu bo služila kazen **za zdravilo**. Lahko ga kaznuješ s tem, da mu odrečeš kak priboljšek ali mu zabranиш udeležbo pri igri in mu med tem časom naložiš primerno delo. **Telesno kazen** uporabljal le redko in samo do gotove starosti, a vedno le pri hujših prestopkih, kakor so: togota, zlobnost, maščevalnost, trdovratna lažnivost in trmoglava upornost! Vendar upoštevaj vedno otrokov temperament in premisli morebitne posledice kazni! Majhnega trmoglavca pa le kaznui z udarci, ker drugih kazni — razen morebiti še strogega obličja materinega — ne razume in se o umstvenem spoznanju pri njem še ne more govoriti..

Napačna človekoljubna stremljenja smatrajo vsak nasilen vpliv na otrokovo voljo, torej vsako kazen, najbolj seveda telesno kazen, za neumestno. Toda upoštevati je, da se v mladem človeku razvija srce pred razumom. Srce odloča smer, v kateri se nagiblje človekov razum k dobremu in slabemu. Zaradi človekove čutnosti potrebuje vzgoja čutnih vtisov. Če dobi otrok, ki je kazal upornost, na roko občuten udarec, se bo gotovo ob enakih prilikah spomnil kazni, in tega ne bo več storil. Ali naj se torej opusti telesna kazen, ki na otroka dobro vpliva, samo zato, ker jo napačna človekoljubnost smatra za neumestno. Ali ni bolj človekoljubno, če z uporabo te vrste kazni krepiš otrokovo voljo in ga tako obvaruješ nepoštenosti in morebiti kaznilnice?

(Dalje prih.)

Uradna poročila

IZ URADA GL. PREDSED- NICE S. Ž. Z.

Kakor se razvidi iz zadnje številke našega glasila, se je začelo vzdigovati valovje med katerim plove ladjica naše Zveze. Odkod neki piha tisti veter, ki vzdiguje to valovje? Vse to mi je uganka.

Vidim razne predloge v Zarji, celo inicijativo. Kaj pišejo pravila o iniciativnih predlogih, se lahko same prepričate, če čitate Zarjo v mesecu septembru na strani 147 pod imenom Referendum, točka 2 in 3. Vsaka podružnica, ki želi staviti kak iniciativen predlog naj ga stavi tako kot pravila zahtevajo, drugač ni upoštevan. — Dalje na znanje pod št. 2, ki je stavila "iniciativne" predloge, oziroma sprejela jih je, da predlog št. 6, ne more biti imenovan iniciativnim, čeprav bi bila iniciativa po pravilih objavljena, ker takega predloga ne moremo prišteti med pravila.

Resolucije! — Kadar bi kaka podružnica želeta obvestiti druge o svojih sklepih na seji, naj bodo taka obvestila ali resolucije lastnoročno podpisane in naj bodo tri uradnice označene, — in ne samo dve ali ena. Na resolucije ali kakoršnekoli oblike, ki ne bodo lastnoročno podpisana od vsaj treh uradnic, se podružnicam ni treba ozirati in se tudi na seji ne čitajo. Ozirajte se samo na uradne stvari!

Radi nakupovanja bondov tudi ni treba toliko vika in krika, kot da bi bilo v nevarnosti Zvezino premoženje. Če smo znale Zvezo ustanoviti, čeprav nismo takrat bile nič bolj "učene" in "poučene" kot smo sedaj, bomo znale tudi njeno premoženje naložiti tako, da bo varno in da lahko damo vsaki dan in vsaki članici odgovor od njega kadar

koli bi ktera zahtevala. Če bi keďaj kupovale bonde, bi jaz svestovala, da se kupijo samo mestni bondi, to je le taki za katere **garantira celo mesto z vso svojo davčno močjo**. Taki bondi so ravno tako sigurni kot denar na bankah; mi pa dobimo večje obresti. Kar se pa tiče nalačanja denarja na prve vknjižbe (Mortgage), sem pa jaz mišljenja da to ni tako varno kot nakup mestnih bondov. Cena zemljišč včasih pada pod polovico preračunjene vrednosti in marsikdo je že zgubil denar na ta način. Čitala sem jaz, in vem da ste čitali tudi drugi, kolike bank propade vsaki dan, in to so večinoma podeželske banke, ki so imele preveč denarja naloženega na zemljiške vknjižbe. V časih depresije, kot je imamo sedaj, te banke ne morejo skolektati svojih vknjižb, kar je posledica, da jim zmanjka denarja in morajo prenehati poslovati. Dalje organizacija, kot je naša, katere celo premoženje šteje samo okoli \$15,000.00 ni, da bi začela kupovati Mortgage, ker je nepraktično iz sledečega raznoga: — Če imate Vi na razpolago sveto pet, deset ali več tisoč, takrat se že splaća vložiti na kako zemljiško vknjižbo, katera je res dobra, vendar če mi toliko denarja vložimo na samo eno stvar, in če ta prepade, je vse zgubljeno. Mortgagev po tisoč dolarjev pa ne morete kupiti, medtem ko lahko bonde kupite po eden tisoč ali dva ali kakor hočete. Dalje so nekatere članice mnenia, da nismo me ženske dovoli učene, da bi kupovale bonde. Dobro! Ravno tako nismo dovolj učene, da kupujemo Mortgage. V obeh slučajih je treba se posvetovati. Lahko se Vam proda slabe bonde, če ne znate sveta poiskati. Ravno tako

lahko kupite slab Mortgage, če ne greste gledati zemljišča in še potem ne boste vedele, ali je vrednost prava ali ne. Omenja se tudi našo neizkušenost in nezmožnost. Tudi naši možje niso bili izkušeni od kraja; faktično nihče ni bil rojen modrijan. Dolžnost je vsakega človeka, da si izkušenj pridobi kakor so si jih morali pijnirji naših organizacij, ki tudi niso padli učeni z nebes. Res ne vem zakaj bi same sebe ponižavale. Moški so se morali pošteno muzati, ko so tisto čitali. Naši možakarji itak sami trdijo da mi ženske nismo modre. Če javno oznanjamо našo neizkušenost bodo še bolj prepričani o tem. Ako je članstvo mnenja, da ima poštene uradnice, potem bo tudi prepričano, da bomo denar investirale tako, kot bi bil naša lastnina, oziroma še bolj previdno, ker smo zanj odgovorne kakim štiri tisoč članicam. Kar se tiče naše zmožnosti ste lahko brez skrbi. Kar ne znamo bomo poizvedele od naših modrih mož, ki so osivelji v delovanju za organizacije in ki imajo veliko dobrih skušenj v tem oziru. Toliko o tem, da članstvo sliši obe strani in da bo na jasnem **za** in **proti** nakupovanju bondov. Ko boste prečitale vse podatke in prenašle, da je boljše za Zvezo če ne nalaga svojega denarja v bonde, ni treba nič drugega, kot staviti oziroma gl. odboru predložiti pravilno sestavljen in odobren iniciativni predlog, da se bondov naj ne kupuje in članstvo bo s splošnim glasovanjem odredilo, kako se naj storiti če ni zadovoljno s tem kar je konvencija odredila. Denar je vseh članic in te so opravičene izreči svojo sodbo; počakajo pa naj, da slišijo dokaze od vseh strani in ne samo od ene nakar se naj debata zaključi. Ma-

lo več zaupanja v gl. odbor bi tudi nič ne škodilo!

Sesterske pozdrave!

Marie Prisland.

ŠE NEKAJ POJASNILA!

Razmere v kaeerih se nahaja S. Ž. Z. kakor tudi dolžnost mi narekuje da dam nekoliko podatkov oziroma pojasnila, katere naj bi cen. članice posebno pa gl. uradnice dobro premislile. Šele potem ko bodo popolnoma na jasnem, naj se oglasijo, ako jim ni povolji, da se naš težko zasluzeni denar posojuje na više obresti, to je tam kjer bi nam nosilo več kakor 3 ali 4 procenta obresti. Mlahko dobimo obveznice ali bonde, ki bi nam nosili 4 in pol, 5 ali 6% obresti, in to bi znašalo na leto že lepo svoto od več tisoč dolarjev.

Čudno je slišati, da je gl. tajnica celo podala svojo resignacijo edinole iz razloga da noče imeti odgovornosti ako bi se denar posojeval na bonde in na večje obresti, kakor jih plačujejo banke. Mrs. Gottlieb pravi da na konvenciji ni vedela nič o bondih, ampak da se je še le pozneje informirala. Čudno se nam to zdi, ker je naša podružnica v razmotrivanju, pred konvencijo, stavila predlog, da naj se zanaprej denar investira na više obresti. Ali ni bila dolžnost gl. tajnice, kateri je varnost vlaganja denarja tako pri srcu, da se informira, popreje predno gre na konvencijo in nas poduči, kako investiranje bi bilo bolj varno? Posebno še, ker je kot urednica Zarje moral videti da je naša podružnica priporočila boljšo investacijo. Mrs. Gottlieb tudi omenja da naj bi se denar puščalo na bankah ki bi potem oglaševale v Zarji. Če bi banke oglaševale, bi to napravile z našim denarjem, in ne s svojim, ker bi za naš denar drugod dobile večje obresti.

Poglejmo malo na okrog, kaj delajo drugi! Ozrimo se na naše slov. organizacije, in poglejmo, koliko one dobivajo obresti; našle bomo, da nekatere prejemajo čez \$100,000 dolarjev obresti na leto. Od koga? ... Gotovo jim teh obresti ne plačujejo banke po 3 ali 4% od sto, temveč videle bodo da imajo po večini ves denar, kar ga rabijo za dnevni promet, na raznih posojilah, ki jim prinašajo 5 ali 6% obresti od sto na leto.

Misljam da je naš denar, kar ga imamo na bankah toliko vreden kakor denar drugih organizacij, ki ga imajo na raznih posestvih in na drugih obveznicah (bond) posojenega.

Pojdimo tudi mi ženske z duhom časa naprej, in pokažimo da znamo tudi me gospodariti z našim premoženjem! Zavedajmo se da banke naš denar posojujejo, na večje obresti namesto nas, in oni nam dajo polovico od obresti ktere oni dobivajo, od našega denarja.

Zakaj bi tega mi same ne storile. Ali želimo same sebi škodovati? Ali se bojimo da bi prehitro napredovali? Kaj je vzrok, da se nekatere članice tako boje več obresti dobiti, kakor jih plačujejo razne banke? Skoro gotovo bo vzrok to, da so nekatere članice in gl. uradnice malo ali nič poučene kar se tiče posojevanja denarja, in dotične naj vprašajo kake može, kateri imajo skušnje, kako se denar na večje obresti posojuje.

Gotovo nam ne bo škodovalo ako dobimo okrog \$500.00 več obresti do prihodnje konvencije, kot bi doble na banki. Na ta način bi črez čas lahko **znižale doklade** ali pa **posmrtnino zvišale**, ali pa **pomagale onim članicam, katere radi brezposelnosti ne morejo plačevati asesmente**, kar bi bilo v korist vsem članicam.

Zatorej Vas opozarjam še enkrat, da to zadevo dobro premislite, in potem jasno in brez strahu odgovorite in naznanite sklep vaših sej v tem oziru. Vedno pa počakajte da slišite oba zvonova, predno odločite izreči svoje mnenje.

Nobena naj nikar ne misli, da sem s temi mojimi vrsticami vsljiva. Pišem kar vem, da je prav za mene, in upam da bi bilo prav tudi za druge.

Pozdrav vsem članicam.

Ostajam vedno le za korist in napredek Slovenske Ženske Zvezze.

Josephine Erjavec,
I. Nadzornica, in članica
Podr. 20 v Jolietu.

MALO PRIPOMBE

Samo nekoliko prav nedolžnih pripomb.

Delegatinje zadnje konvencije se gotovo spominjajo, da sem jaz priporočala, da se Zvezin denar posuji na prve vknjižbe na posestva (Real Estate first mortgages), kar bi prinašalo 6% obresti na leto. Isto je storila tudi takratna gl. blagajničarka, sestra Matilda Duller. Bogata chikaška društva imajo na ta način posojen denar po \$2,000, z zagotovilom, da banka kupi mortgages nazaj v slučaju, da se denar rabi.

Jaz sem se obrnila za pojasnilo do tvrdke Emil A. Basener, do katere imajo chikaški Slovenci veliko zaupanje. Evo vam odgovora:

Chicago, October 31, 1930.
Mrs. Julia Gottlieb, 1845 W. 22nd Street, Chicago, Illinois. — Dear Madam: In reply to your letter of October 28, last relative to investing money of the Slovenian Ladies Union, in bonds or Real Estate Mortgages.

What bonds had you in mind, Government, Municipal, Corporate or Real Estate Bonds?

Interest returns on safe Government, or Municipal bonds are about 4% per annum. A larger return of interest can be had from Corporate and real estate bonds. The interest return from real Estate first mortgages in the city of Chicago is about 6% per annum.

The Real Estate first mortgage is by far the best investment as you hold all the papers of the total debt on property loaned on your self, very seldom a loan is made on a piece of property to exceed 50 to 60% of the value of the property. The feature of this investment is that its maturities are from three to five years. No better illustration is necessary than the condition of your bond market today, all have dropped in value, but on the other hand the first mortgages are still paying their interest of 6% per annum.

To sell a bond or first mortgage depends entirely on the money market, the rates vary from one to two per cent discount.

If you desire any further information same will be cheerfully furnished.

Very truly yours, Emil A. Basener, By Frank P. Kosmach.

Upam, da to pismo pove dovolj, vsled tega ne bom odgovarjala na posamezne točke, kajti prostor v Zarji bi moral biti dolčen za bolj važno gradivo in upam, da je s tem konec debate o tem.

Julia Gottlieb.

—0—

IZKAZNICE

Katera članica še ni prejela izkaznice, naj se takoj zglati pri tajnici svoje podružnice, da se poroča na glavni urad in takoj se bo izkaznica izgotovila.

Razmotrivanje

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 1, SHEBOYGAN, WIS.

Ker prihajo razni nasveti in predlogi, smo na zadnji seji meseca novembra sklepile, da tudi naša podružnica pove svoje misli. Ko se je konvencija vršila pri nas v Sheboygan in je trajala 3 dni. smo mislile, da bodo sklepi in ukrepi te konvencije v zadovoljstvo članstva ali vsaj delegatinj samih, kakor se to godi pri drugih organizacijah. Razvidi se pa iz Zarje, da so naše delegatinje sedaj bolj zgovorne, kakor so bile na konvenciji. Ako ne bomo upoštevale ukrepov konvencije in spoštovale pravila katere smo same odobrile, se pač ne splača, da imamo še kdaj kakšno konvencijo; stroške za tiskanje pravil si tudi lahko prihranimo.

Zato je članstvo, navzoče na zadnji seji, enoglasno potrdilo predlog sestre Ivanka Mohar, katerega je podpirala sestra Mary Cigalle, da se o našem glasovanju obvesti članstvo SŽZ. potom našega glasila Zarje, ki je izrecno zato, da se spoštuje pravila in drži konvenčne sklepe.

Odbor podružnice št. 1: Predsednica, C. Rupnik; tajnica Margaret Prisland; blagajničarka, Frances Ribich. Delegatnine zadnje konvencije: Christie Rupnik, Ivanka Mohar, Frances Ribich, Mary Zore.

IZ URADA PODRUŽNICE S. Ž. Z. ŠT. 4, OREGON CITY, ORE.

Kakor je znano vsem članicam Zveze je naša podružnica ena med prvimi; zato si vse članice pri št. 4 stejemo v dolžnost, da damo odgovor našim cenjenim glavnim uradnicam in prvim začetnicam ter voditeljicam naše cveteče organizacije. Ker smo imele sejo 2. novembra nismo mogle preje odgovoriti. Naša glavna predsednica Mrs. Prisland je v Zarji dala na znanje članstvu, da se naj zglati katera za novo glavno tajnico in urednico glasila ker se je Mrs. Gottlieb odpovedala. Naše članice so se enoglasno izrekle, da naj še zanaprej obdrži oba urada. Ona je bila od začetka dobra ter požrtvovana članica in je izvrstno vršila svoje dolžnosti. Kar se tiče bondov in Zvezinega denarja je boljše ga dati na malo nižje obresti, samo da je zanesljivo. Kar se tiče Zvezinega imena je res lepo, kar je naša glavna predsednica omenila, da bo čuvala to lepo ime S. Ž. Z. naj le bo; pa vendar bi bilo še lepše ko bi se pridala še krona, poglejte takole K. S. Ž. Z. pa nič drugače kronana bi bila naša organizacija. In ta krona ni tako težka kot kaka zlata kraljeva. Samo črka K in se ne sme uriniti med črke S. Ž. Z. Te morajo biti vspored zapisane, kod jih vidite zgoraj. To je pa najboljše, da se počaka do prihodnje konvencije zato, da se očnemo velikih stroškov.

Tajnico in urednico pa hočemo imeti kot je bila dosedaj Mrs. Gottlieb.

Predlagano, podpirano in enoglasno sprejeto.

Marija Plantan,
Mary Polajnar,
Marie Hrovat.

* * *

KAJ MISLI PODRUŽNICA ŠT. 5, S. Ž. Z.

Večkrat se kaj sliši, in tudi čita v zadevah naše organizacije, od posameznih članic, ki izrekajo svoje mnenje in svoje prepričanje, in tudi od višjih autoritet. To je vse prav in lepo, vsak ima pravico zapisati svoje mnenje. Tako je tudi naša podružnica št. 5 sklenila podati nekoli svojih misli v svoje glasilo Zarjo.

Zakaj se toliko po nepotrebniem prerekamo zaradi imena "Katoliška". Podružnica št. 5 nima prav nič proti temu, če se organizaciji doda ime Katoliška. To je naša podružnica hotela, in je tudi naročila svoji delegatinji na zadnji konvenciji, da naj glasuje za to ime. Bilo bi prav in lepo če bi bile zmagale, če pa je večina zmagala moramo biti tudi zadovoljne, in naša dolžnost je vpoštevati sklep konvencije. Konvencija stane veliko denarja, in truda in skrbi. Toraj ni prav, da se njene sklepe zavrže hitro po konvenciji; S. Ž. Z. šteje nad 3000 članic, vsaka ima svojo glavo in svoje misli; eni ne ugaja to, drugi zopet drugo, če bi se hotelo vsake članice njene misli in prepričanje upoštevati, bi zgledala organizacija kakor babilonski stolp.. Ne bodimo smešne, bodimo z večino in vpoštevajmo sklep zadnje konvencije, prihranimo si stroške, in glavnemu odboru veliko dela in truda. Sicer mi ne vidimo, nobene nevarnosti, da bi prišla naša organizacija v brezverske roke, dokler imamo č. g. duhovnika, ki pregleduje vse članke in dopise predno pirdejo v glasilo Zarjo in dokler imamo pravila in jih spolnujemo. Ali res ne zaupajo nekatere, č. g. duhovniku, ker se tako bojijo, da bi postala organizacija protikatoliška? Ni treba nobenega strahu. Recimo, da bi prišlo res do tega, potem pa ve vsaka podružnica kaj ima storiti. Toraj potrprimo do druge konvencije in ne delajmo gl. odboru neprilik, ker gl. odbor je prvi ki mora upoštevati pravila. Vse druge narodnosti imajo svoje ženske organizacije in jih uspešno vodijo, ker vpoštevajo pravila in autoriteto gl. odbora. Me Slovenke smic pa menda zadnje, ko smo si ustanovile to potrebno žensko organizacijo, in kakor izgleda jo hočemo zopet razdreti. To ni nikakor pravilno, da nekatere članice, ker se menda imajo za bolj katoliške kakor druge, odstopajo od organizacije. Vstrajajmo in držimo skupaj in bodimo složne. Kaj pomaga če nekatere zidajo, druge razdirajo. To nam gotovo ne dela nobene časti. Govorimo kadar je čas zato, ne pa potem, ko je prepozno. Naša podružnica ima zelo vnete in dobre katoličanke, ker so večinoma tudi članice društva krščanskih mater, pa še nobeni na misel ne pride, da bi odstopila zaradi tega če se ne imenuje Katoliška S. Ž. Z. Ime nas ne

bo naredilo nič boljše, če ni v srcu pravega katoliškega prepričanja.

Toraj potrprimo, sčasoma se bo vse u-redilo. S.Ž.Z. še ni stara 4 leta, toraj ne more biti tako popolna v tako kratkem času. Mi hočemo kar vse naenkrat imeti. Ne pustimo, da nas moški zasmehujejo, češ, da nismo zmožne same voditi niti ene organizacije. Pokažimo, da smo zmožne; samo nekoliko dobre volje je treba. Manjka nam prave sesterske ljubezni. Vse smo sestre po Bogu in narodu. Noben človek pa ni brez napak, vsak jih ima več kot dovolj. Bodimo popustljive in ljubezne ena proti drugi, ne mislimo od drugih slabo, same od sebe pa dobro. Mislimo in govorimo, rajši obratno, pa nam bo lepše pristojalo. Bog vidi naša srca, On bo naš Sodnik. S. Ž. Z. je bila ustanovljena, da se spoznamo med seboj in da se širi izobrazba med nami, ker izobrazba zelo potrebujemo. Najbolj bomo pa pokazale, da smo olikane, če bomo ljude in prijazne proti svoji sestri. Če bo duh ljubezni in vlijednosti zavladal v naši organizaciji, ji bo več koristil in bo večja privlačna sila, kakor pa ime, pa naj bo kakoršno že hoče. Naša podružnica želi, da ostane Mrs. Julia Gottlieb, kot gl. tajnica-urednica še za naprej.

Naš namen ni, da bi koga žalili ampak to so samo nekatere misli podružnice št. 5, S.Ž.Z., Indianapolis, Ind.

Precitano in odobreno na seji 17. nov. 1930.

Anna Koren, predsednica.
Mary Hribernik, tajnica.
Jennie Gerbeck, blagaj.

* * *

PODR. ŠTEV. 6, BARBERTON, O.

Naša podružnica št. 6 je na svoji rednini seji dne 2. novembra razmotrivala tudi o okrožnem pismu od podružnice št. 9, iz Detroit, Mich. Po vsestranskem odobrenju od strani članic naše podružnice se je sklenilo sledeče:

1. Glede resignacije gl. tajnice smo me za to, da ona še nadalje drži svoj urad in da se naj ravna in dela kakor ji je bilo ukazano potom zadnje konvencije. Vsaka gl. urednica ko prevzame svoj urad potem ko je bila izvoljena na konvenciji veže takrat kaj so njene dolžnosti in dolžnost vsake take je, da drži svoj urad za celo dobo in ne resignirati ob vsaki prilik. Enake resignacije nikakor niso v korist naši Zvezi in kateri je v resnici za dobrobit Zveze, tega ne bode storila in ako stori se bo premislila in peljala urad naprej, kar želimo, da bi storila tudi sedanja oz. dosedanja gl. tajnica.

2. Kar se tiče nalanjanja denarja naj se isti naloži na varno mesto in mesta. Sigurnost in varnost je prvo, potem še le pridejo v poštov obresti. Tako zahteva že trezen razum. Za kake špekulacije z denarjem ni nikakor za priporočiti, posebno ne sedaj v teh slabih časih.

3. Odločno protestiramo proti vsemu prerekanju glede imena naše Zveze. Imamo načelno izjavu v svojih pravilih, ka-

teria pove, da je ustanovljena na katoliškem stališču. Načelna izjava v naših pravilih pove kaj smo med tem ko imo pogosto ne predstavlja organizacije.

Organizacije ki nas puste pri miru bomo pustili tudi mi pri miru. Prepričamo vso imena in vsi taki argumenti so polnoma nepotrebni, škodljivi so naši Zvezi in pozrocajo razburjenje in preprič med tem, ko nam je potrebno za rast in razvoj miru in prijateljstva. Kako morete pričakovati novih kandidatinj za pristop, ako vidijo, da je med nami pričkanje, katero je, kakor smo že omenile, polnoma nepotrebno in škodljivo. Naj bo še to omenjeno, da ime "Katoliška" pri Zvezi ne bo nobene naredilo prave katoličanke. Namesto da se prepričamo glede imena, raje glejmo, da bodo pristopale v Zvezo samo prave zavedne katoličanke in glejmo, da bodo potem, ko že enkrat pristopijo se ravna po načelni izjavi in pravilih, ter da se jih izloči takoj, ako prekršijo to našo načelno izjavo in pravila. Ako se bomo držale tega, sestre, nam nikdar ne bo treba spremnijati imena ker bo vsaka taka spremembu v temu slučaju popolnoma nepotrebna.

Alojzija Zupic, predsednica,
Frances Smrdel, tajnica
Jennie Usnik, blagajnica,
Jennie Okolish, zapisnikarica.

* * *

BARBERTON, OHIO.

Naj še jaz povem svoje mnenje glede katoliškega imena pri katoliški zvezi. Ko sem dobila v roke novembarsko številko Zarje, sem jo prav dobro prebrala, vredna je vse pohvale od ene strani, od druge pa tudi kritike. Jaz ne morem razumeti članic kaj vendar hočejo, ko so prav dobro vedele kam so pristopile. Da so pristopile k Slovenski Ženski Zvezi, ki je ustanovljena na katoliškem temelju. Kaj vse hočejo te ženske imeti sedaj. Duhovnega vodja, poleg tega da že imamo Duhovnega nadzornika. In še poselj, je vsak župnik pri podružnici duhovni vodja. Nevem kam hočejo s to Zvezo, da jim bo predajačila sploh vsa cerkvena društva ali kaj? Naša predsednica Mrs. Prisland je prav modro in dobro uredila in vse stransko pregledala, da bo Zveza nekaj novega, ne, kako oltarno društvo (ker jih že imamo) in ne kaka velika katoliška organizacija kakor na primer KSKJ. Mrs. Prisland je hotela in je tudi ustanovila in vse ustanovnice smo ji potrdile, za Zvezo katoliških žena in deklet, da se širi izobrazba in kultura, ter da se z majhnimi prispevki na mesec dobi še nekaj za pogreb ali za sv. maše, za kar že hoče sama članica odločiti. Ustanovljena na katoliškem temelju. To smo hotele in nič drugega. Drugo že vsi imamo. Res je, da ime katoliško je lepo ime. Ampak sestre, ime ni še nobenega naredilo kaj dosti prida, če sam noče. Nam ne manjka katoliškega imena, jih imamo vse povsod polno, pa nismo nič boljši zaradi imena. Ampak kar nam

manjka je zavednega katoliškega značaja; tega nimamo. Ko si bomo skušale to pridobiti, bomo najboljši katoličani. Meni se zdi da vse članice, ki hočejo katoliško ime, same popuščajo ker se ne drže pravil; hočejo namreč, da jih cela garda imen brani, da so še katoličanke. Ene pravijo, da ne morejo napredovati ker niso vse z imenom zapisano, da je katoliško Jaz se temu tako čudim, ker ravno tam tako cvetejo nekatoliška društva s katoliškimi člani. Nekaj ni prav! Ve vse ki se poganjate za to, kar že imamo, bi raje še malo naokoli pogledat kam za kako novo članico, da bi jo pridobile za katoliško Zvezo, čeprav ni tako vneto pobožna, storile pa boste dobro delo, ker ste se potrudile, da ste dobile zopet eno v vašo sredo. Samo nagajajmo si nikar, ker to škoduje vsem. In kako vse prav je zapisal naš duhovni nadzornik! Pozdravljenie vse.

Jennie Okolish.

* * *

BARBERTON, OHIO

Odprto pismo članicam in gl. gl. urad S. Ž. Z.:

Kot članica imenovane organizacije si jemiljem pravico javno povedati moje mnenje. Naša lepo cvetoča Zveza se je, kakor razvidno iz novembarske številke, začela nekam razburjati. Kje je začetek vemo vse. Gre se menjata radi plače gl. urad. Moja skromna sodba je tale:

1. Nikakor ni pravilno v sedanjih kritičnih časih zahtevati večje plače, ako le mogoče kako prebiti slabe čase s pogoji kakoršne je dala konvencija. Pomislimo armade ljudi je brez dela; kod potem zajemati velike plače!

2. Vsaka urednica je vedela koliko plače bo dobila ob času sprejema. Čemu podajati resignacijo za malenkostne vzroke?

Drugo kar nas razburja je ime naše Zveze. Nisem bila na konvenciji vendar so mi znani sklepi konvencije. Naj bodo dobrati ali ne; nikakor in pod nobenim pogojem bi jih nesmele sedaj podirati; ker s tem same smešimo kar je konvencija sklenila. To bi moglo držati do druge konvencije. Sicer sem za ime katoliška, toda manjšina se mora ukloniti večini. Kjer tega ni, se ne more pričakovati sluge in ne napredka. Čas celi rane in uravna kar je krivega; tako se bi tudi pri naši Zvezi polagoma in z lepa vse uredilo.

Kar se pa tiče glede denarja nimam dovolj skušnje, zato naj take nasvete dajejo one, ki imajo o tem več skušnje. Rečem le: bolje je, da je denar na varnem čeprav manjše obresti. Stopajmo počasi pa premišljeno, da ne zaidemo.

Obsojam one, ki so prve vzdignile prah in javno napadle konvenčne sklepe. Upajmo pa, da se vse lepo umiri in ostane po starem do prihodnje konvencije.

To pismo sem napisala z najboljšega namena v korist in napredek naše edine organizacije S. Ž. Z.

Sesterski pozdrav vsem skupaj.

Jennie Ozbolt, članica podr. št. 6.

PODRUŽNICA ŠT. 14, NOTTINGHAM-CLEVELAND, O.

1. Na naši redni mesečni seji z dne 18. novembra se je razmotrivalo glede bondov. Članice so protestirale naj se ne kupuje bondov. Mrs. Jančar predlagala Mrs. M. Ropret podpira, naj bo denar naložen kakor je bil dosedaj na dobre poslujočih in zanesljivih hranilnicah in posojilnicah.

2. Enoglasno je pa bil sprejet predlog, da naj gl. tajnica in urednica Zarje Mrs. Julia Gottlieb ostane v glavnem uradu vsaj do prihodnje konvencije.

Frances Rupert, predsednica,
Therezija Skur, tajnica,
Mary Darovec, blag.,
Matilda Ropret, zapis.

* * *

PODR. ŠT. 19, EVELETH, MINN.

Ko smo imele sejo dne 9. novembra so članice sklenile sledeče: Mrs. Uložich predlagala in Mrs. Svetlin podpira, da mora ime ostati tako kot sedaj S. Ž. Z. Ne vem kaj je nekaterim članicam toliko do tistega "katoliška" ali nismo vse katoličanke? Ali mislite, da je dobite ime katoliška da boste kaj na boljem; jaz mislim da ne, stroškov boste pa veliko napravile. Zakaj je bila konvencija? Po mojem mnenju nekatere podružnice nič ne vpoštevate kaj se je na konvenciji naredilo. Torej naši sklepi so, da naj ime ostane staro do konvencije. Predlagano in sprejeto, da se ne investira Zvezinega denarja v nikake bonde. Predlagano in podpirano da naj naša gl. tajnica in urednica ostane v uradu tudi do konvencije. Enoglasno sprejeto.

Mrs. Antonija Nemgar, pred
Mrs. Josephina Rozinka, tajnica.
Mrs. Gabriela Masel, blag.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 24, LA SALLE, ILL.

Članice naše podružnice smo razmotrivate in prišle do zaključka, da se popolnoma strinjam s podružnico št. 9, Detroit, Mich.

1. Naša želja je, da ostane Mrs. Julija Gottlieb še nadalje glavna tajnica in urednica Zarje.

2. Smo proti nakupovanju bondov.

3. Z veseljem smo za to, da se k imenu dodene beseda "Katoliška", ker vemo, da bomo potem bolje napredovali.

Mary Grgovič, predsednica;
Mary Kastigar, tajnica;
Mary Setina, blagajnica.

* * *

OD PODRUŽNICE ŠT. 22, BRADLEY, ILL.

Na seji dne 20. nov. smo tudi mi razmotrivate o predlogih, katere smo pazno prečitale v listu Zarja, in sicer od sledečih podružnic, št. 2, št. 9 in št. 20, katereim se tudi me brez izjeme pridružimo.

1.) Mi smo odločno za Katoliško ime, ker mi se ne sramujemo biti javno imenovane katoličanke.

2.) Želja naše podružnice je, da ostane gl. tajnica še zanaprej. Ona se je dosti trudila za napredok S. Ž. Zveze in tudi žrtvovala delo in denar.

3.) Dalje smo odločno proti nakupovanju kakih bondov.

Za tako malo Zvezo kot je naša še sedaj, ni nikakor umišljeno kupovati bondov, in denar je bolj sigurno naložen takoj kot sedaj. Za par ali nekaj procentov več, se ni ozirati. Le one organizacije delajo in kupuju bonde, ki imajo veliko premoženja, se jim ne pozna ako prav včasih kaj zgube.

Predlagala Mrs. Anna Jakovšic, podpirala Rose Smole, in vse članice na seji 20. novembra, 1930.

Rose Smole, predsednica;
Anna Jakopšič, tajnica;
Maria Drassler, blagajnica;

* * *

POROČILO PODRUŽNICE ŠT. 25 V CLEVELANDU, OHIO

Na redni seji naše podružnice je sestra predsednica Frances Ponikvar prebrala pismo ki ga je prejela od podružnice št. 9 z Detroit, Mich., iste vsebine kot je bilo priobčeno v oktoberski številki Zarje od iste podružnice.

Nato je bilo sklenjeno, da se temu pismu odgovori v prihodnji številki Zarje in sicer da podružnica št. 25 popolnoma odobrava sklep zadnje konvencije in da se iste pusti popolnoma pri miru do prihodnje konvencije. Glede bondov imamo popolno zaupanje v sedanji odbor, ker verujemo da bo ta odbor storil vse v svoji najboljši moči za korist S. Ž. Z. in da bondi, kateri bi izkoristili organizacijo ne bodo nikdar kupljeni.

Naša podružnica šteje skoraj 400 članic in vedno raste in vse sestre so zadowljive s sedanjim S. Ž. Zvezo in vse so na delu za lepši napredok. Sklenjeno je bilo tudi da se v tem dopisu prosi tiste članice drugih podružnic, katere se ježe že od zadnje konvencije, da naj prenehajo in naj redno rajše na delo za večjo in močnejšo Slovensko Ž. Zvezo in naj puste svoja osebna čustva izven organizacije in "Katoliško" ime, katero kar naprej vsljujejo z Zvezo naj rajše isto pričnejo resnično gojiti v srcu in bodo mogoče dosegle svoj cilj. Naša podružnica želi vsem glavnim uradnicam in članicam S. Ž. Zveze vesele božične praznike in bolj srečno in zadovoljno novo leto, kot je bilo zadnjio v vseh razmerah.

Bodite nam pozdravljenе vse članice S. Ž. Zveze.

Albina Novak, članica nadz. odbora;
Frances Ponikvar, predsednica;
Mary Salamon, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA S. Ž. Z., ŠT. 26, PITTSBURGH, PA.

Cenjena Mrs. Gottlieb!

Na seji, katera se je vršila 13. novembra Vam naznam sledeče:

V imenu celega članstva vas prosim, da ne pustite gl. urad, ker vemo da se gl. tajništvo nahaja v pravih rokah, in smo Vam obenem hvaležne ker ste nas v pravem času opozorili na nevarnost denaria. Zato upamo vse da ostanete še za naprej na tem važnem mestu.

Zato Vam še enkrat kličemo vse članice S. Ž. Zveze, št. 26, ne odstopite od gl. urada. Bodite še za naprej naša gl. tajnica!

Agnes Gorišek, predsednica.
Mary Besal, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 32, EUCLID, O.

Na redni seji dne 26. oktobra smo glasovale radi bondov, ki nam delajo toliko preglavice. Sestra Stušek povdinja, da je denar vedno najbolj varno naložen na banki in da bi se moglo to upoštevati posebno pri društvih. Vse članice se strinjajo s tem. Predlog, da se denar nalaga na banke je bil enoglasno sprejet.

Sestra Potokar predlaga, da se prosi sestro Gottlieb kot glavno tajnico, da še nadalje obdrži svoj urad. Predlog podprt je enoglasno sprejet.

Predlog stavljen od sestre Stušek, da se glasuje radi imena S. Ž. Z. Sestra Zdešar predlaže, naj ostane ime neizpremenjeno do prihodnje konvencije. Predlog sestre Zdešar zmaga z 19tični proti štirimi glasovi. Želeti bi bilo, da se o teh zadevah oglašajo vse podružnice, da bi bilo to urejeno po želji članic.

Pozdrav svem članicam S. Ž. Z. ter veselje božične praznike in srečno novo leto in 10,000 novih članic.

Mary Stušek, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 34, SOUDAN, MINN.

Članice naše podružnice se strinjajo z vsemi tremi točkami, kakor je predlagala podružnica št. 9. Tako je pravilno.

Mary Pahula, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 38, CHISHOLM, MINN.

Na zadnji mesečni seji so članice enoglasno sklenile, da pri imenu ni potreben nobene črke več. "S. Ž. Z." je dovolj lepo in pravila povedo, da je Slovenska Ženska Zveza ustanovljena na katoliški podlagi brez posebnega "K". Torej naj ostane kot je bilo določeno ob ustanovitvi in odobreno na zadnji konvenciji.

Annie Trdan, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 44, VALLEY, WASH.

Na seji dne 9. novembra so članice sklenile sledeče:

Glavna tajnica naj ostane stará.

Smo za to, da se naša organizacija imenuje Katoliška S. Ž. Z.

Miss Hilda Erbeznik, predsednica,
Mrs. Mary Trampush, tajnica.

*Dopisi***PODRUŽNICA ŠT. 2, CHICAGO, ILL.**

Dne 22. novembra je zopet ena izmed naših deklet, članice S. Ž. Z. stopila v zakonski stan in sicer sestra Elizabeth Besowshek, sestra tajnice podr. št. 2. Srečni ženin je bil George Rittmanich, iz Bradley, Ill. Njegova mati je tudi članica S. Ž. Z. in sicer podružnica št. 22.

Poročne obrede v cerkvi sv. Štefana je opravil naš pomožni župnik, č. g. Rev. Aleksander Urankar, O.F.M. Zvečer se je vršilo gostovanje na domu neveste. Udeležil se je celo naš Alderman, Hon. D. Horan. Novoporočencem iskrene čestitke.

Članice naše podružnice se uljudno pozarjajo na letno sejo, ki se bo vršila v četrtek, 11. decembra, v glavnem uradu. Volil se bo odbor za leto 1931, torej ne pozabite se udeležiti.

Sesterski pozdrav,

Odbor.

* * *

**IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 5,
INDIANAPOLIS, IND.**

Predno poteče leto 1930 se moram še enkrat oglasiti in naznaniti, da podr. S. Ž. Z. št. 5 še ni umrla. Čeravno smo izgubile nekaj članic. Prav žal nam je za njimi. Krive pa so slabe delavske razmere. Kjer tudi v Indianapolišu težko občutimo industrijsko depresijo. Zato v tem letu pač nismo mogle napredovati in pridobivati novih članic. Ktero Slovensko sem prašala za pristop k našej podružnici, vsaka mi je odgovorila, da v teh slabih časih pač ne more in da še druga društva, ki so za podporo v bolezni težko vzdržuje. To je tudi resnica. Veliko Slovencev je tudi v Indianapolis brez dela. Pa upajmo da nam leto 1931 prinese več uspeha in prosperitet. Pohvaliti pa moram članice naše podružnice. Sinoči 17. nov. smo imele društveno sejo. Čitalo smo našo priljubljeno glasilo Zarjo; članke in dopise vse članice ki so bile na seji, so bile zelo navdušene za lepo čitivo in napredek Zvezze. Prav vesela sem bila ko sem zrla v prijazne in vesele obrazy sestrelj na seji. Pri naši podružnici vlaže lepa sloga, nič ni tiste zavisti in prepirov ampak prijaznost in sloga. Sedaj pa članice podr. št. 5 pozor! 15. decembra imamo zadnjo društveno sejo v tem letu. Prijazno ste vabljene vse, da pridejte na to sejo ker bo volitev novega odbora. Vsaka reč le en čas trpi. Tako tudi odbor se mora včasih premeniti. Pri naši podr. je dosti zavednih Slovenc, ki so zmožne za odbor in bojo delale za napredek S. Ž. Z. Torej članice naše podr. pridite 15. dec. na sejo vse. Niti ena naj ne izostane. Vzrok je le bolezen. Takrat bo tudi sprejem v Zvezo vseh tistih članic, ki še niso bile sprejete po pravilih. Imamo pa še nekaj drugega zanimivega na programu za takrat. Kaj? Tega Vam še ne povem danes. Pridite vse in upam, da boste vse zadovoljne. Sedaj pa iz srca želim veselle božične praznike ter

srečno in zadovoljno Novo leto 1931 vsem glavnim odbornicam ter vsem podr. in članicam S. Ž. Z. po širni Ameriki.

Sosesterski pozdrav.

Annie Koren.

* * *

**PODRUŽNICA ŠT. 9, DETROIT,
MICH.**

Naše članice so bile priredile 16. novembra "Card-Party" v korist društvene blagajne. Udeležba je bila povoljna. Morda bi bila še lepša udeležba, ako bi bile članice dobole pravočasno v roke glasilo S. Ž. Z. Vkljub temu smo se bile članice v lepem številu zbrale na veselici, ker so nam ština pomoč če. gospodje, ki so v cerkvi oznanili in priporočili našo prireditv. Vidite, članice, kako nam je potrebna pomoč od strani častite duhovščine.

V našem vabilu za veselico je bilo naznанено, da bodo članice podarile toplo odejo onemu, ki bo plesal z Miss Srečo Bežal je fant pred Miss Srečo, pa ga je kot srna urna Miss S. vseeno dohitela in mu je dobrosrčno za zimo podarila lepo in toplo odejo. Srečen fant živi na št. 386. Kdor biva na Highland Parku, bo že znašel kdo je. Samo toliko smo članice čule, da je bil fant vesel, ko ga je obiskala Miss Sreča in ji je dejal, da naj še pride.

Na zadnji seji smo članice sklenile, da bomo od sedaj naprej vsaki mesec po seji priredile za članice Bunco-Party in sicer zato, da bodo članice tem raje prihajale na sejo.

Zelo razesveljivo je tudi to, da se članice zelo zanimajo in trudijo, da bodo več novih članic pripeljale za mesec januarij 1931. Le srčno naprej, cenjene članice!

Dne 21. decembra bo društvena seja in se bo volil novi odbor in nato bo zabava za članice. Društvenice, udeležite se prihodnje seje, da bomo skupno naredile načrt za prihodnje leto!

Sosestre, na veselo snidjenje tedaj na decemberski društveni seji!

S sestrskim pozdravom

Mrs. Theresa Caiser,
370 Geneva Ave., Detroit, Mich.

* * *

MILWAUKEE, WIS.

Drage sestre Slovenske Ženske Zvezze: Božič je tukaj in mi premisljujemo, kaj bi podarili enemu ali drugemu v spomin. Jaz nemoren podariti drugega, kot da želim vsem glavnim uradnicam, posameznim članicam, posebno pri podružnici št. 12 zdrave in zadovoljne božične praznike.

Margaret Ritonja, tajnica.

* * *

NOTTINGHAM, OHIO

S tem naznanjam članicam podružnice štev. 14, da bomo priredile igro "Čarovnica", ki jo bomo igrale v nedeljo zvečer, 21. decembra, ob 7. uri v Dvorani na Recher Ave. Ta prireditve je namenjena v korist revnih otrok, zatorej prav ulju-

dno vabimo vse, posebno članice naše družnice, da si pridobjijo vstopnice in tem pripomorejo k lepemu uspehu.

Vstopnina k igri je 50c.

Na isti dan ob pol treh se pa vrši v dvorani takozvani "Christmas Party" za mladino, navzoč bo "Santa Claus", da te male razveseli z kakim darilom kar bomo članice priskrbele v ta namen.

Obveščam tudi, da se bo naša letna seja vršila 16. decembra ob 7 uri zvečer v navadnih prostorih. Na omenjeni se ji se bodo vršile volitve odbornic za leto 1931. Zaradi tega je želeti, da se te važne seje udeležijo vse, tudi tiste članice katerih ni bilo na seji celo leto. V smislu sklepa zadnje seje plača vsaka članica 25 centov kazni v društveno blagajno, katera se brez tehtnega vzroka ne udeleži glavne društvene letne seje.

Vsem članicam S. Ž. Z. voščim veselle božične praznike in srečno novo leto.

Theresa M. Skuc,
tajnica in županja iz
Bele Ljubljane.

* * *

**PODRUŽNICA ŠT. 15, NEWBURGH,
OHIO.**

Naše članice se prosi, da se prav gotovo vse vdeležijo prihodnje seje, katera se bo vršila v sredo 10. decembra, točno ob 7:30 zvečer v šoli. Več važnih stvari bo na dnevnem redu. Obenem bo to tudi glavna letna seja. Torej še enkrat, ne pozabite priti na sejo. Vsem uradnicam in članicam S. Ž. Z. želim vesel Božič in srečno Novo leto.

Josephine Hočevvar, tajnica.

* * *

ZAHVALA

Drage mi sestre podr. št. 19, S. Ž. Z.! Dolžnost me veže, da se vam iz srca zahvalim za vašo dobro voljo in radostnost, ki ste jo izkazali meni, ubogi revi s tem, da ste mi podarili sveto pet dollarjev. Milo se mi je storilo, ko ste mi pomagale v mojih skrbeh in dale pomoč v moji nesreči, ki me je tako nepričakovano zadela. Lepa hvala tudi Mrs. Brinc, ki je prosila zame. Ljubi Bog naj vsem skupaj stotero povrne to vašo dobroto. Lepo je od vas, drage sestrelj. Ako mi ljubi Bog podeli ljubo zdravje, bom vedno z vami delovala in storila kaj dobrega. Le tako naprej, bodimo v pomoč potrebnim. Nihče ne zna, kedaj ga lahko nesreča doleti in to tako nepričakovano, kot je meen. Še enkrat, lepa hvala. Pozdrav vsem članicam S. Ž. Z., posebno pri podr. št. 19.

Mary Hrovat, članica.

* * *

**PODRUŽNICA ŠT. 24, LA SALLE,
ILLINOIS**

Na seji dne 2. decembra smo sklenile, da bomo za vsako umrlo članico plačale za dve sveti maši, šle skupno moliti ob rakvi in se udeležile pogreba v kolikor moogoče obilnem številu.

Opozarjam vse naše članice na decembersko sejo, ker se bo volil odbor za

leto 1931. Ne pozabite se udeležiti ob enem pa tudi poravnati vse doneške za tekoče leto.

Sesterski pozdrav,

Mary Grgovič, predsednica.
Mary Kastigar, tajnica.
Mary Setina, blagajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 27, NORTH BRADDOCK, PA.

Vse cijene sestre, članice naše podružnice se prav uljudno vabite na decembersko sejo. Pridite vse, ker to bo letna seja, na kateri se bo volil odbor. Zatorej je Vaša dolžnost se udeležiti, da si lahko izberete sposobne članice v odbor. Torej na svjedenje na seji dne 14. decembra.

Huda nesreča je zadela našo blagajnico, Mrs. Mary Anzlovar. Dne 8. novembra je njen soprog, previden s svetimi zakramenti v gospodu zaspal. Naše članice, kakor tudi članice Oltarnega društva so se v velikem številu udeležile skupne molitve. Lepa hvala vsem. Priporočam jo v molitve preostalim pa v imenu podružnice izrekam sožalje.

Naša predsednica, Mrs. Brēzel se je preselila v svojo novo palačo, na Forest Hill. Veliko srečo v novem domu.

V dolžnost si štejem, da se lepo zahvalim članicam naše podružnice, ko so me tako iznenadile na moj rojstni dan. Ti sočera Vam hvala za tako lepa darila. To mi bo ostalo v trajnem spominu. Ob priliki bom skušala povrniti.

H koncu voščim vsem našim članicam vesele božične praznike.

Uršula Pierce, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 32, EUCLID, O.

V nedeljo 26. oktobra je imela naša podružnica lepi dan. Priredile smo namreč igro "Pri kapelici", ki je nad vse dobro izpadla. Igralci in igralke so izvršili svojo nalogu izvrstno. Zato se jim članice na tem mestu najlepše zahvaljujejo. Udeležba je bila nepričakovano dobra, kar gotovo ne bo v škodo društveni blagajni.

Na zadnji seji smo sklenile, da priredimo maškaradno veselico v nedeljo, 25. januarja, 1931. Ker se zbira denar za nabavo društvene zastave, ste vse članice že sedaj vabljeni k udeležbi. Res niso delavske razmere najboljše, vendar s dobro voljo se vse doseže.

Pozdrav vsem članicam SŽZ. ter veselle božične praznike in srečno Novo leto in 10,000 novih članic.

Mary Stušek, tajnica podr. št. 32.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 38, CHISHOLM, MINN.

Vse članice uljudno opozarjam na leto sejo, ki se bo vršila dne 17. decembra zvečer, v navadnih prostorih. Na dnev-

nem redu bo volitev odbora za prihodnje leto in še več drugih važnih točk. Pe seji bomo imele "Lunch" in zabavo same za članice.

Annie Trdan, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 46, ST. LOUIS, MO.

Članicam naše podružnice se naznamo, da bomo imele glavno sejo četrto nedeljo v mesecu, dne 28. decembra. Prošene ste, da se te seje udeležite vse in si izberete nove uradnice, ki bodo sposobne voditi našo podružnico. Po seji bomo imele Christmas Party. Prošene ste, da vsaka prinele vsaj eno novo kandidatinjo za to sejo.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želim vsem glavnim uradnicam in vsem podružnicam.

Mary Speck, tajnica.

—O—

KNJIŽEVNOST.

Ave Maria Koledar. Vsako leto prihaja med nas in vsako letom prinese kaj novega. Letošnje leto je še posebno zanimiv radi Baragovih proslav, ki so našle v tem koledarju nad vse zanimivega kronista. Ta koledar bo važna zgodovinska knjiga v tem oziru in morda večjega pomena kedaj čez leta, kakor sedaj mislimo. Poleg lepih člankov o našem apostolu ima koledar mične črtice, pesmice, članke znanstvene in poučne vsebine. Reči moramo, da vsak koledar prekaša prejšnji koledar, letošnji prekaza lanskoga. Tudi članicam naše Zvezze ga toplo priporočamo. Prepričani smo, da bo bravcu ne le v pouk, temveč tudi v utehu, zato naj vsaka seže po njem in si ga naroči. Kako lepo je poročilo iz katoliškega sveta, kako izvirno je poročilo političnega življenja po državah in deželah. Še vsak koledar nam je prinesel zadovoljstvo v hišo in srce, tudi ta nam ga bo prinesel. Koledar se naroči v upravi Ave Maria, P. O. Box 443, Lemont, Illinois. Cena samo 50c.

PRAKTIČNI NASVETI

Nadevane breskve

Lepe, debele breskve olupi, prereži čez polovico, odstrani koščice, deni breskve v kozico ter prilij malo sadnega mošta ali vina, kozico dobro pokrij in duši breskve, da se malo zmehčajo. Nato deni breskve na krožnik, da se ohlade. Medtem pa pretlači skozi sito drobne, a zelo zrele sveže breskve; pretlačenim primešaj zdroljenih piškotov in par listov rdeče gelatine, raztopljeni v soku, v katerem si dušila breskve. S tem nadevom napolni ohlajene breskve in jih polagaj na piškotne zrezine. — Lahko pa serviramo breskve tudi brez piškotnih rezin.

Češpljevec

V lonec deni 21 lepih, neolupljenih češpelj s koščicami vred. Prideni 1 kvort vode, 4 žlice sladkorja ter kuhaj češplje 10 minut (da se razkuhajo). Ker padejo koščice na dno, jih z lakkoto odstraniš, preden daš jed na mizo. Češpljevec je namreč znatno manj okusen, ako odstraniš češpljam koščice pred kuhanjem.

Mešano sadje z opečenim kruhom

Več vrst sadja duši vsako zase. Ohlajeno zloži v skledo v precej visok kup in pri tem menjaj vrsto in barvo sadja. Okrog sadja pa naloži v venec opečene žemljine ali kruhove rezine, kot jih pripraviš za trijet. Rezine naj bodo vse enako velike. Soku, v katerem si dušila sadje, primešaj malo sladkorja, par žlic marmelade, žlico likerja ter oblij z njim kruhove rezine in sadje.

Masleni cmočki.

3 žlice presnega masla, 2 celi jajci, 6 žlic moke in 2 žlici mleka dobro vmešaj; nato urno zajemaj testo z majhno žličko in ga zakuhanj v slani vodi. Cmoki naj vro 3—5 minut, nakar jih deni v skledo, povrhu pa potresi 3 žlice zribanega parmezana.

Finančno poročilo S.Ž.Z. za mesec okt. 1930.—Financial Report of the S.U.L. for the month of Oct. '30

Podružnica: Branch:	Mesečnina: Assessment:	Naroč. Zarje: Subscription of Zarja:	Pristop.: Initiation Fee:	Posebna doklada: Spec. Ass.:	Knjige: Books:	Izkaznice: Membership Card:	Članic: Sum:	Number of Members:
1. Sheboygan, Wis.	\$ 16.20	\$ 10.80	\$ 1.50	\$—	\$—	\$—	\$ 28.50	107
2. Chicago, Illinois	9.90	6.60	.75	—	—	—	17.25	66
3. Pueblo, Colo.	19.05	12.70	—	—	—	—	31.75	127
4. Oregon City, Ore.	5.40	3.60	—	—	—	—	9.00	36
5. Indianapolis, Ind.	6.60	4.40	—	—	—	—	11.00	44
6. Barberton, Ohio	9.45	6.30	.75	—	—	—	16.50	63
7. Forest City, Pa.	7.35	4.90	—	—	—	—	12.25	49
8. Steelton, Pa.	6.30	4.20	1.50	3.50	—	—	15.50	42
9. Detroit, Mich.	8.25	5.50	.75	10.00	—	—	24.50	55
10. Collinwood, Ohio	54.00	36.00	—	61.50	—	—	151.50	358
11. Eveleth, Minn.	8.70	5.80	—	—	—	—	14.50	50
12. Milwaukee, Wis.	12.45	8.30	.75	—	—	.75	22.25	83
13. San Francisco, Calif.	10.95	7.30	.75	—	—	—	19.00	73
14. Nottingham, Ohio	34.60	22.90	1.50	5.50	—	.50	65.00	229
15. Newburgh, Ohio	17.40	11.60	.75	—	—	—	29.75	114
16. So. Chicago, Ill.	8.50	6.00	—	—	—	—	14.50	59
17. West Allis, Wis.	4.80	3.20	—	—	—	—	8.00	32
18. Collinwood, Ohio	5.70	3.80	.75	.50	—	—	10.75	38
19. Eveleth, Minn.	23.85	15.90	—	6.00	—	—	45.75	158
20. Joliet, Ill.	35.40	23.60	—	13.50	—	—	72.50	235
21. West Park, Ohio	7.05	4.70	—	—	—	—	11.75	47
22. Bradley, Ill.	3.30	2.20	—	—	—	—	5.50	22
23. Ely, Minn.	10.65	7.10	—	2.50	—	.75	21.00	23
24. La Salle, Ill.	6.90	4.60	—	2.00	—	—	13.50	45
25. Cleveland, Ohio	57.15	38.10	1.50	19.50	3.00	.50	119.75	381
26. Pittsburgh, Pa.	17.40	11.60	2.25	3.50	—	—	34.75	116
27. North Braddock, Pa.	6.75	4.50	—	—	—	—	11.25	45
28. Calumet, Mich.	13.35	8.90	—	—	—	—	22.25	89
29. Broundale, Pa.	3.00	2.00	—	.50	—	1.00	6.50	20
30. Aurora, Ill.	2.70	1.80	—	—	—	—	4.50	18
31. Gilbert, Minn.	6.00	4.00	—	—	—	—	10.00	40
32. Euclid, Ohio	12.45	8.30	2.75	.50	—	—	24.00	83
33. New Duluth, Minn.	4.05	2.70	—	—	—	—	6.75	27
34. Soudan, Minn.	3.60	2.40	—	—	—	—	6.00	24
35. Aurora, Minn., Sept.	1.50	1.00	—	—	—	—	2.50	—
35. Aurora, Minn., Oct.	1.35	.90	—	—	—	—	2.25	9
36. McKinley, Minn.	6.30	4.20	—	—	—	—	10.50	42
37. Greaney, Minn.	3.00	2.00	—	—	—	—	5.00	37
38. Chisholm, Minn.	13.65	9.10	2.25	—	—	—	25.00	91
39. Biwabik, Minn.	3.15	2.10	—	—	—	—	5.25	21
40. Lorain, Ohio	3.20	2.10	—	—	—	—	5.30	14
41. Cleveland, Ohio	7.80	5.20	2.25	—	—	—	15.25	41
42. Maple Hights, Ohio	1.95	1.30	—	—	—	—	3.25	12
43. Bay View, Wis.	2.70	1.80	—	—	—	—	4.50	18
44. Valley, Wash.	1.05	.70	—	1.00	—	—	2.75	7
45. Portland, Ore.	2.25	1.50	—	—	—	—	3.75	15
46. St. Louis, Mo.	2.40	1.60	—	—	—	—	4.00	16
	\$509.50	\$339.80	\$20.75	\$130.00	\$3.00	\$3.50	\$ 1,006.55	3321
					Preostanek v blagajni zadnjega meseca.....		\$15,726.99	
					Skupna svota		\$16,733.54	

STROŠKI:

American Bonding Co., bond gl. blag.	\$ 7.50	Julia Gottlieb, plača tajnice in urednice.....	100.00
Edinost Publishing Co., Zarja.....	200.35	Rev. A. Schiffner, plača duh. nadz.....	10.00
Edinost Publishing Co., poprava nasl.....	5.16	Razpošiljanje Zarje	15.00
Edinost Publishing Co., knjige.....	158.00	Poštnina Zarje	10.00
Edinost Publishing Co., koverte.....	34.50	Najemnina gl. urada za september in oktober.....	20.00
Marie Prisland, plača gl. predsednice.....	25.00		

Skupni stroški \$ 585.51

Preostanek v blag. dne 30. novembra, 1930 16,148.03

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

"ZARJA"

Maiden's Realm

"THE DAWN"

BANG! THAT'S THE WAY IT STARTED

Bang is the word, with horns blowing, balloons flying, our Orchestra playing all of the latest hits, a bevy of pretty girls here, there, flitting around the tables and dancing like beautiful butterflies, quartettes singing and every one, young and old, having a wonderful time.

That is the description in minor detail of the tremendous success of the dance given by the girls of the S. Z. Z. bowling team. And a success it was mainly due to the fact of the extensive donations by our member, none other than Mrs. Frank Zagozen, who so graciously donated the Hall and also presented the girls with a beautiful cake, with the inscription S.Z.Z. on top of frostings in white and yellow.

Mention must also be given to the girls who so willingly sold tickets at the box office, namely, Veronica Zavrl, Hedvig Meitzen, at the door, Ann Vertacik and Mary Kovacik and Genevieve Virant, waitresses; Margaret Prisland, Elsie Sebanz, Ann Delibos and Antoinette Krashek. Credit for the balloons and horns go to Anne Hodnik, Johanna Zakrajshek and Mary Suscha. It was the untiring efforts of all of the girls that made our dance such a huge success.

The extended cooperation of every one is actually what put it over and the fact of every one having as a pleasant evening as one could see just by looking at the older peoples countenances who sat at the tables and danced.

We also want to thank all those who donated various things to us and all those who helped prior to the date of our dance.

I again take this opportunity with the voices of the rest of the team in saying, thank you, one and all in appreciation for your help and co-operation and exceptionally, to our very dear friend and member, Mrs. Frank Zagozen.

Mary Zore, Chairman.

—o—
Dear Editor and Fellow Readers:

I am putting in my first appearance as a contributor to the "Maidens Realm" to tell you of the latest news from Chicago. I am sure you will all enjoy a hearty laugh from what I am about to tell you, of the prank played on a popular group of young folks.

On Saturday, November 22nd, one of our sisters, Miss Betty Besowshek was united in happy marriage to Mr. George Rittmanic. She was attended by the maid of honor, Miss Mae Gottlieb, and the bridesmaids Miss Nell Bradshaw, Margaret Rittmanic, and the little flower girl Emily Frances Besowshek.

After the wedding ceremony the bridal party was driven to the bride's home, as is the usual custom. But, when they came from the photographer, they were accosted by several friends of the groom and forced to enter a wagon, driven by two horses. Then the reins were given to the bride and groom, with instructions that they were to drive home in that vehicle. Needless to say, their audience was very much surprised to see an old fashioned wedding in this time. After quite an extensive tour of the streets, they returned to the bride's home, each lady being gallantly assisted to the sidewalk by the young men.

Thus the wedded life of two young people was begun — seriously at first, but with a good chance to exercise their sense of humor.

A Chicagoan.

—o—
Dear Editor:

Have you ever passed a small store, and wondered if the keeper in there made a living? I have.

I took care of such a store when the proprietress was ill. It would be difficult for many who have never played the role of "The Small Shoppe Keeper," to imagine the depression and gloom that steals over one when no sales were made for days and days.

I wonder how many of us will think of the little "store-man" when we do our Christmas buying in the magnifice shopping palaces.

Sincerely yours,

Josephine C. Pluth.

* * *

THE SMALL SHOPPE KEEPER

I.

People passing by the hundreds,
Passing by my open door—
Just a jumble of quick foottreads,
Never walking cross my floor.
Though my shoppe door's always

open,

And a cheery light is lit,
No one ever seems to come in;
So alone I always sit.

II.

Busy people always walking
Never turn their eyes to me.
Some with friends are gaily talking,
But my shoope they never see.
If they'd only turn around to
See my pleasant, smiling face
Saying, "what can I do for you."
Past my door they'd never race.

III.

Rustling, bustling all the long day—
How they walk so very fast!
But their eyes are turned the wrong
way,

And of course my shoppe is passed.
Why is it that they're so busy?
While I'm idle as can be,
Trying to hide all my mis'ry
So that just my smiles they'll see.

IV.

Now my spirit's start to sinking—
Showing by my drooping chin
But I've set my mind to thinking
When the crowds did not come in.
Since the buyers just won't enter,
Think I'll close my shoppe tonight;
Give the keys back to the renter;
Say, "goodbye," turn out the light.

Josephine C. Pluth.

EDITORS NOTE

Once again I would like to remind our readers that all contributions must be signed by the writer. The address should be given also. Another letter has been received without any identification, and it has found its way directly into the waste-basket for that reason.

A MERRY XMAS

I wish to extend all the readers of "Zarja" the cheeriest Christmas Greetings, with the hope that our dear infant Jesus will bestow his numerous blessings upon you throughout the year.

The Editor.

Sorting Them Out

Ferdinand—All right, if you want to break off our engagement, but I'll have to ask you to return my ring.

Floribel—Sure, you can have your ring. Would you mind coming around to my house and picking it out? My engagement rings are all mixed up.

Truth and Fiction

"Truth is stranger than fiction."

"Why shouldn't it be?" rejoined Senator Sorghum. "I have never known a campaign in which it wasn't scarce."—Washington Star.

Lady Lawyer

"We're up against it in this case. The lady plaintiff is beautiful."

"And that ain't the worst of it."

"Heh?"

"So is her lawyer."

Fast as Rabbit

Hutsinpiller—"Has your wife a hare-lip?"

Haasenpfeffer—"Why?"

Hutsinpiller—"It goes so darn fast!"

New Synonym

Overboard on the bus—Weren't you nonplussed by the market collapse?

"I guess so, I was certainly miffed."—Detroit News.

CLEVELAND BOY WINS PRIZE

Has Eight Correct Answer

Oh! What is the matter, girls? Do you find our men followers too alert for you? Or is this sort of thing out of your line? I'm inclined to think both reasons have their share of the bearing on the case. At any rate, one young man put up a bold front, even though our ladies put the men out of the lime-light the last time, and has shown us all that one defeat does not constitute permanent frustration.

However, I'll let you in on a secret, girls. Mr. Glavan thought he would be on the safe and send in eleven answers, instead of only nine. Of course, we have no objection to that, but only hope that you won't take advantage of that point by sending in twenty-five answers when only ten are required. If you find that one, or two additional guesses will ease up this contest a bit, go right to it. But as mentioned before, if you cannot find as many errors as are needed, send in as many as you have, because then they may all be right, while your competitors may have some "wrong mistakes".

Hereafter, only the answers of the winners are to be published. Those who have found five or more mistakes will receive honorable mention. The following is the list of names for this month: Frances Markic, Cleveland, Ohio, 7; Therese Marie Baznik, La Salle, Ill., 7; Marjorie Ahlin, Cleveland, Ohio, 7; Antonia Pecan, Cleveland, Ohio, 7; Mary Usenik, Eveleth, Minn., 6; Agnes Siskar, McKinley, Minn., 6; Ann Muhich, Milwaukee, Wisc., 6; Mary Ovnik, Cleveland, Ohio, 6; Steffy Jesse, Cleveland, O., 5; Josephine Novak, Cleveland, Ohio, 5.

Now to see what Edward Glavan who has eight "correct errors" has to say about our contest:

Cleveland, O., Nov. 17, 1930.

Near Editor:

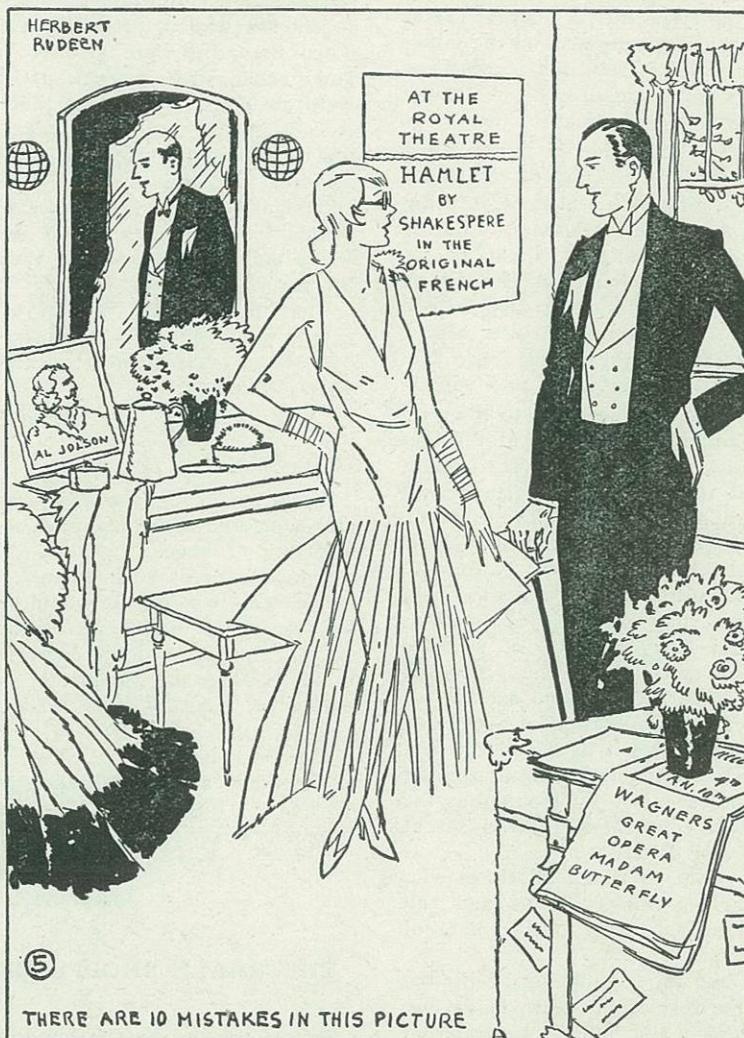
I am stepping in to show that girls aren't the only ones that read "Zarja". Boys also read the "Zarja", and I've found 11 mistakes in the puzzle. I have found 2 more that I was supposed to.

Come on boys we will show the girls.

The mistakes I have found are the following:

1. Peddle on bike is missing.
2. One side of fork is missing.
3. Bottom part of handle bars is missing.
4. Door knob and hinges are on the same side.

WHAT'S WRONG AND WHERE?

How good are you at finding mistakes? The artist has intentionally made several obvious ones in drawing the above picture. Some of them are easily discovered, others may be hard. See how long it will take YOU to find them.

Solution next month.

5. Paul Revere's ride was on a horse, not on machine.

6. Icicle is outside and fan is running inside.

7. Wire connection of fan is missing.

8. Top of block has no letter.

9. One block has no letter at all.

10. A piece of woodwork is missing.

11. The boy is riding indoors.

SOLUTION FOR THE NOVEMBER ISSUE

1—Electric fan would not be used in winter.

2—Picture on wall has wrong title

3—Electric fan has no cord

4—Baseboard missing on one wall

5—Door knob on wrong side of door

6—Door does not reach floor

7—Handle bars on bike not attached to bike

8—Left pedal on bike missing

9—Part of front fork of bike missing

Edward Glavan,

13721 Eaglesmere Ave., Cleveland, O.

Trije rodovi

DOGODKI IZ NEKDANJIH DNI

Spisal Engelbert Gangl

(Dalje.)

"Vem, oče: vi ste mi vse!"

"Dobro! Kdor priznava, ta ceni! Tega ti ne pozabim! In kdor ima te tri reči, ki so — če se prav vzame — pravzaprav ena, potem pride tudi četrta, in ta je življenje! Zato pa, ker imas vse tri, imas tudi že četrto. Kdo bi bil torej želosten, če ima življenje? In z ivljenjem je prav tako kakor z nevesto: eno se joče, drugo se smeje. In tvoje je to, drugo, tisto namreč, ki se smeje. Življenje se pa smeje zmeraj tedaj, kadar ga dviga in jači denar. In tako mu reci vedno, kadar bi ti kdo kaj očital, reci mu, da nisi prišla praznih rok. Le čakaj! Saj bova skupaj! Tudi jaz ne pridem brez krajarja. Zato pojde vse, kakor bova sama hotela."

Očetu je utihnila beseda. Zasopel je globlje, pripravljal se je na to, kar je hotel povedati.

"Kaj ne, tega ne moreš reči, da bi te ne imel rad."

"Ne, tega ne morem reči," odgovori Lenka.

"Storil sem zate, kolikor sem mogel."

"Da!" je pritrdila malomarno.

"Glej, in zato ne bodi žalostna, saj storiš s tem tudi meni veliko dobroto! Ne bom ti pravil vsega, ker bi vsega ne umela. A to ti lahko rečem, da si želim pokoja in mirne starosti. Delo dolgih let me je upehalo. Rad bi živel daleč oddod. S teboj mi bo to mogoče zdaj, ko pojdeš. Zato petič in zadnjič: meni na ljubo!"

"Vam na ljubo," je reklo dekle.

"In v umevanju življenja je vsa modrost. Tako!

Povedal sem ti, kar sem se namenil. Iz zadnjih mojih besedi pa razvidiš, koliko upanja stavljam nate. Zato: tvoja nesreča — moja nesreča; tvoja sreča — moja sreča. Ker pa si dober otrok, si rajša izvoliš drugo. Ako bom srečen jaz, bo to dokaz, da boš tudi ti."

X.

Pavel se je vrnil iz tujine. Prišel je nenadoma kakor vselej. Dospel je nekaj tednov pred Lenko poroko. Mati je sedela v kotu v prodajalnici. Vrata so se odprla, in Pavel je stal na pragu. Kakor bi se vrnila njena mladost, tako naglo in lahko je vstala in mu stekla naproti. Objele so ga njene suhe roke, njeno srce je zavriskalo:

"Pavel, Pavel!"

Veselo je zaplapal plamenček v rdeči svetilnici. Ves mračni prostor je napolnilo veliko veselje, kakor bi prišla pomlad na opustošen vrt.

V kuhinji je zaprasketal ogenj, zacvrčala je mast. Na mizi je stala steklenica vina. Hipoma je bilo vse pripravljeno, da se okrepe sin. Begala je mati po stanovanju in po prodajalnici, vsa razburjena od nenadnega veselja. Kdor je prišel v prodajalnico, vsak je moral čuti:

"Pavel je prišel. Ravnokar se je vrnil."

Pavel je sedel za mizo. Glavo je naslanjal ob desnico, levica mu je malomarno visela ob stolu. Ves je bil truden in upehan. Bil je prašan od cestnega prahu. Na rami mu je sameval porumelen list, ki ga je vrgla nekje spotoma nanjo zgodnja jesen, otrešajoč z vej zeleni nakti. Gledale so ga materine oči. Videle so, da mu je obleka oguljena, od dežja izprana. Ohlapno mu je visela ob telesu, kakor bi ne bila umerjena zanj. Oči so mu bile motne in zaspane. Gledale so plašno, kakor da iščejo nečesa, kar je srcu sovražno in grenko.

"Kaj je novega, mati?" je vprašal Pavel. Dolgo sta molčala oba. Ta molk je dokazoval, da bi rada govorila, pa se nista upala, kakor da se bojita drug drugega.

"Tako sem te hotela vprašati jaz," reče mati.

"Kaj bi me izpraševali? Četudi vam povem, me ne boste umeli, ker niste videli sveta. Beseda ne more povedati vsega, kar doživi srce."

"Res! Toda nekaj bi že umela."

"Tako je: človek gre z velikimi upi in se vrne brez njih. Upi so v boju življenja slabo orožje. Kjer ni krepke volje, tam premaga življenje človeka."

"Torej — kaj? Ali si premagan?" vpraša naglo mati.

"No, tega ne pravim. Ali človek se nauči resnice, ako živi v velikem svetu. In tako sem gledal, kako je tam zunaj, in moje izkušnje so bogate in vredne zlata."

Pavel dvigne glavo, kakor bi se nečesa domislil.

"In kaj je z Lenko?" vpraša in pogleda materi v oči.

"Pusti Lenko! Saj ni vredno, da bi govorila," reče mati. Hudo ji je bilo, da je prišel s tem vprašanjem.

"Vredno ali nevredno — to je enako. Le poveste!" sili Pavel.

"Pa zakaj bi govorila? Naj ti povedo drugi."

"Čimbolj se ogibljete vprašanja, tem večja je moja radovednost. Ali naj grem morda takoj nocoj

vprašat drugam, kaj je z Lenko? — Ali naj odgovorim sam?"

Mati je pokimala.

"Lenka je že poročena."

Odkimala je mati.

"Pa bo v kratkem."

"Da!"

Pavlu je šinila desnica v lase, levica se mu je stisnila v pest. Čula je mati, kako je zaškripal z zobmi. Natočil si je v kupico vina.

"Dobro! Saj sem vedel . . ."

"Tako je. Nič se ne da izpremeniti," reče mati, "ljudje so ljudje. Vsak hodi svoja pota."

"In pota gredo narazen. Čudna, sovražna moč jih razceplja, da drže vsaksebi, namesto da bi se zgrinjala v eno ravno, belo, gladko cesto!"

Pavel je gledal pred se. Otožno se mu je glasila beseda.

Pota gredo narazen in nikjer ni mesta, kjer bi se iztekla v gladko, ravno cesto. Nikjer ni tega mesta!"

"Pač!" zašepetne mati. Oglasila se je nevede.

"Pač!" je ponovil Pavel. "Tam, kaj ne, kjer je oče, tam je ono mesto!"

Mati je molčala.

(Dalje prih.)

Tel. Orchard 9150

LOUISE ROZMAN

1314 West National Avenue,
MILWAUKEE, WISCONSIN

Phone Hanover 3764

FRANK SELAN

— MEAT MARKET —

Fresh and Smoked Meats — Live and Fresh Poultry —
Home Made Sausages. — We deliver.

641 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

Phone Hanover 5539

NATIONAL CLUB HOUSE

FRANK TAMSE, Prop.

— Buffet — Bowling Alleys —

739 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

PRVA SLOVENSKA CVETLIČARNA

JOHN DOBNIK, lastnik

— Cvetlice za vse namene. —

935 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

Phone Hanover 4590

J. MANDELKER & SON, INC.

FURNITURE — RUGS — STOVES

706 South 5th Street

MILWAUKEE, WISCONSIN

Č E M U

bi se mučili doma s perilom, ko vam operemo mi po nizki ceni. — Mi pridemo po vaše perilo na dom in ga vam zopet pripeljemo na dom. Pokličite na telefon

CANAL 7172 — 7173

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL, predsednik

1729 W. 21st Street, Chicago, Ill.

Vsem cenjenim odjemalcem in ostalim Slovencem želimo
VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Phone Hanover 3577

SUBAN'S FLOWER SHOP

1104 South 11th Street,

MILWAUKEE, WISCONSIN

VINKO ARBANAS

Prva slovensko - hrvatska trgovina cvetlic v Chicagi
1320 West 18th Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 4340

Izbera vsežih cvetlic za plese, svatbe, pogrebe in za vse druge slučaje. — Vsa naročila se točno izvišijo in dostavijo na dom.

Vesel Božič in srečno Novo leto

PILSEN LAUNDRY CO.

JOHN STAYER in JOHN STARC, lastnika

1158 West 18th Street, Chicago, Ill.

Nova slovenska pralnica. — Vse delo garantirano..

— Pobiramo in razvažamo. —

Pokličite po telefonu CANAL 3500

Phone Hanover 0320

SCHAEEFER BROTHERS

PLULBING AND HEATING CO.

715 So. 5th Street, Milwaukee, Wis.

Presented by Arthur C. Schaefer